

Kuifje

12 F • NEDERLAND 80 ct • HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

BARNABY BUMPER

ontdekt
een spookstad...

DE TOESTAND

Twee Vaillant-teams nemen deel aan de RUSH NAAR VUURLAND: Michel Vaillant en François Cevert, Steve Warson en Chuck Danver.

GO WEST zegt Barnaby Bumper en de karavaan trekt dus steeds verder westwaarts. Is het mogelijk dat ook de spoken westwaarts gaan?

Juan de Grijalva is uit Cuba teruggekeerd met handvollen goud en edelstenen. Zullen de veroveraars van MEXICO een heel continent verwoesten voor wat goud?

IORUS weet dat de Romeinen geen stokken meer in de wielen zullen steken en daarom zal hij de Barbaren overvallen...

2000 MAGAZINE heeft de wind in de zeilen! Alle zeilboten varen uit! Echt Vlaggetjesdag!

De Zwarte Prins zal trachten de KOENE RIDDER in een handig opgezette val te lokken...

Archibald Gold verwacht het bezoek van professor Zechilla. Maar Chick Bill en Kleine Poedel komen éérst aan.

DYLAN STARK stapte in Cuervo uit de trein en werd opgewacht door twee Mexicanen die hem aanzien als een «huurmoordenaar» betrokken bij de zaak Feise-Molve.

Iris, het mooie vriendinnetje van DANI FUTURO is bang... Ze wil liever niet naar planeet Nevermor vliegen.

Zij
verkiezen
allemaal
HELVA

*
DATUM
*
AUTOMATIC
*
WATERDICHT

Invoerder: pvba Henri Schmidt - Tel. 02/15.33.81.

Dit weekblad moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag noch in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend! Tekeningen en manuscripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

18-5-71

Het weekblad « KUIFJE » Lombard Uitgaven

P.H. Spaaklaan 1-11 - 1070-Brussel. — Prk. 1909.16

Uitgever: Raymond LEBLANC, ls. Gerardlaan 9, 1160-Brussel.

Directeur: Guy LEBLANC.

Redactie: GREG - H. LIESSE - D. PHILIPPART

Heliodruk: N.V. PERIODICA

KUIFJE-NEDERLAND

Redactie, Advertenties en Administratie: Weekedities N.V.
Postbus 10318 Amsterdam — Tel. (20) 23 46 94 — Postgiro 37.43.17

HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN
IN HET BUITENLAND

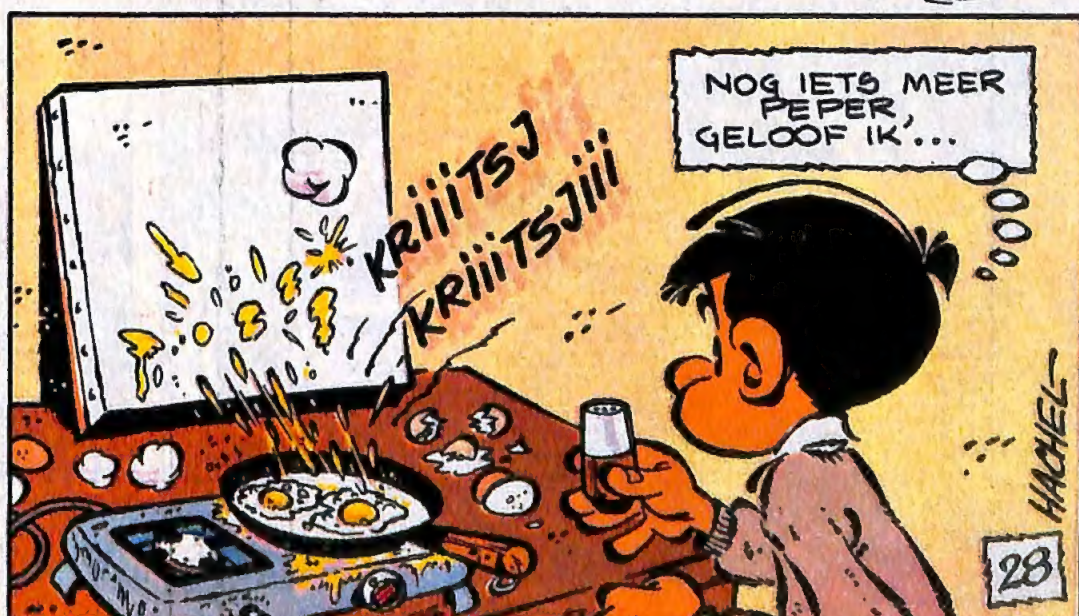
Frankrijk: DARGAUD S.A., 12 r. Blaise Pascal, 92 - Neuilly s/S.

Zwitserland: INTERPRESS S.A., 16 r. Beausejour, 1.000 Lausanne

Canada: LES MESSAGERIES, 8320 de Lorraine, Anjou 437, Québec.

ABONNEMENTEN	België	Nederland	Buitenland
3 maanden	160 F	f 8,35	190 BF
6 maanden	300 F	—	360 BF
1 jaar	590 F	f 33,40	700 BF
2 jaar	1.150 F	—	1.370 BF

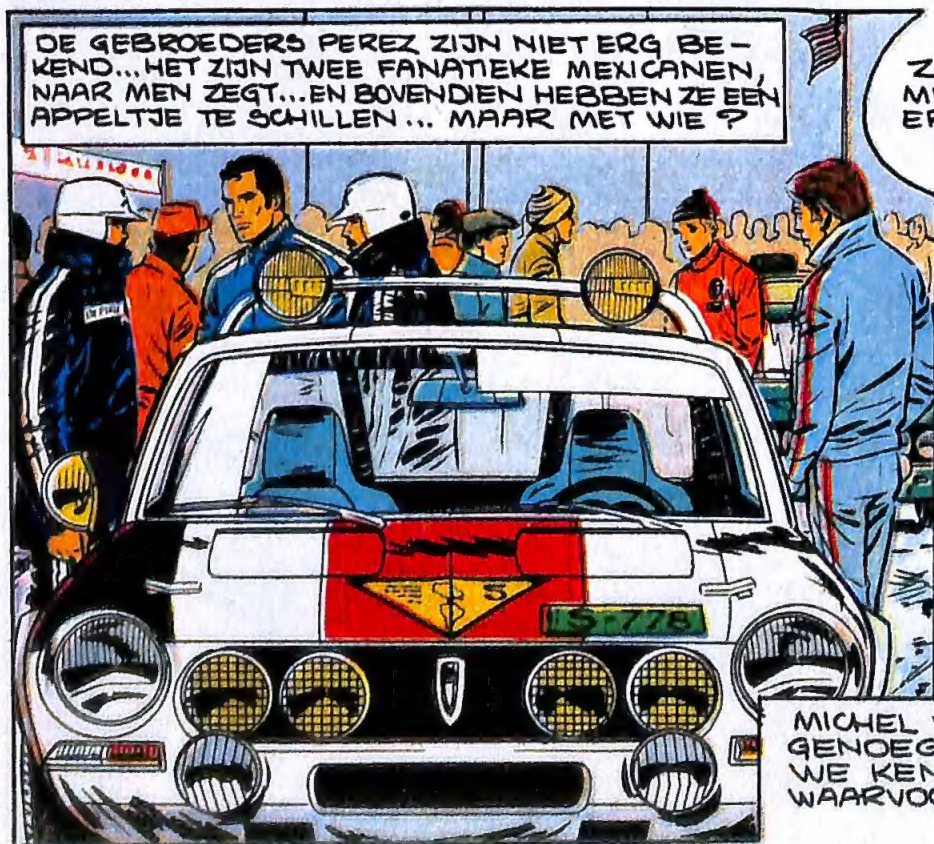
* Advertenties voor België: Tel. 02/22.56.00
Advertenties voor Nederland: KUIFJE-NEDERLAND.

MICHEL VAILLANT

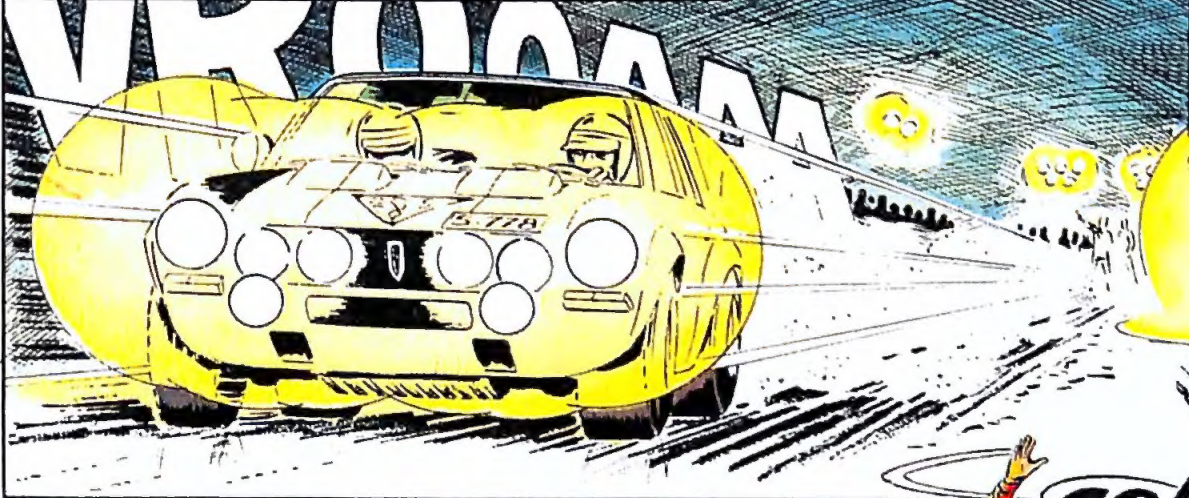
J. GRATON

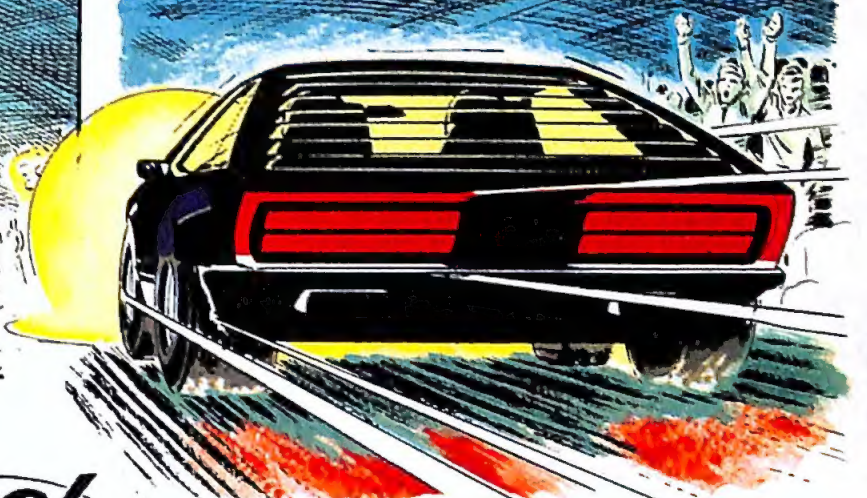
MICHEL WEET WAT HEM TE WACHTEN STAAT... HIJ HEEFT GENOEG VIJANDEN TEGENOVER ZICH. WE KENNEN NU DE VOORNAAMSTE SPELERS IN HET STUK, WAARVOOR HET GORDIJN WELDRA OP ZAL GAAN...

RUSH

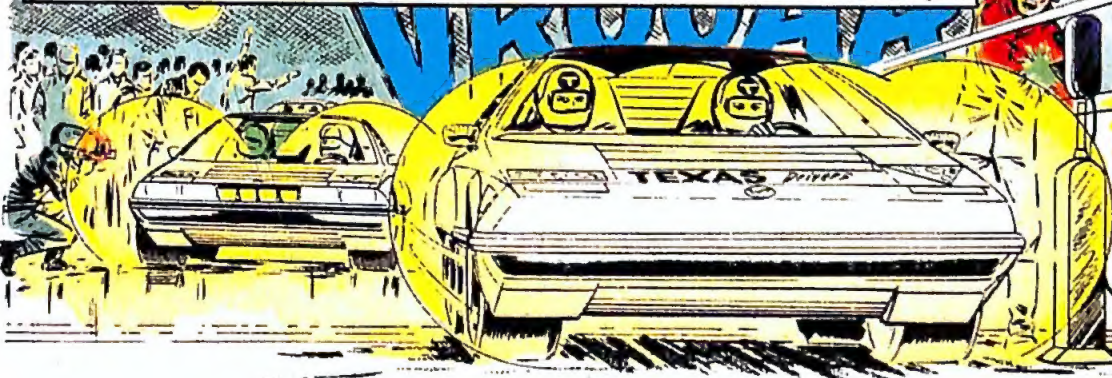
OM DE MINUUT START EEN WAGEN VOLGENS HET GEGEVEN NUMMER... DE TORINO MET NUMMER 5 VERDWIJNT IN DE NACHT...

...GEVOLGD DOOR DE VAILLANTE "COMMANDO" VAN HET FORD-TEAM...

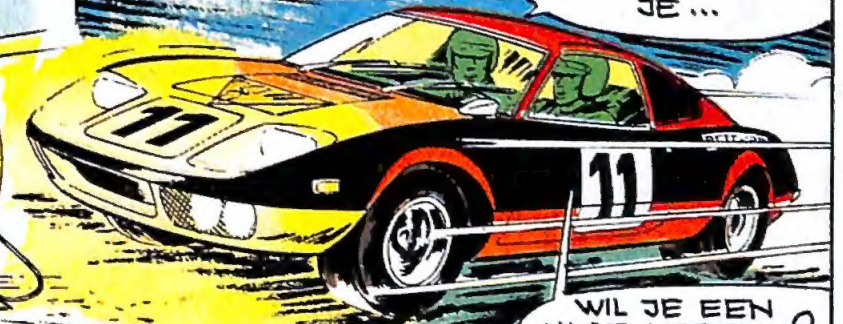

DAN KOMEN DE VAILLANTE "COMMANDO" VAN DE TEXAS DRIVERS...

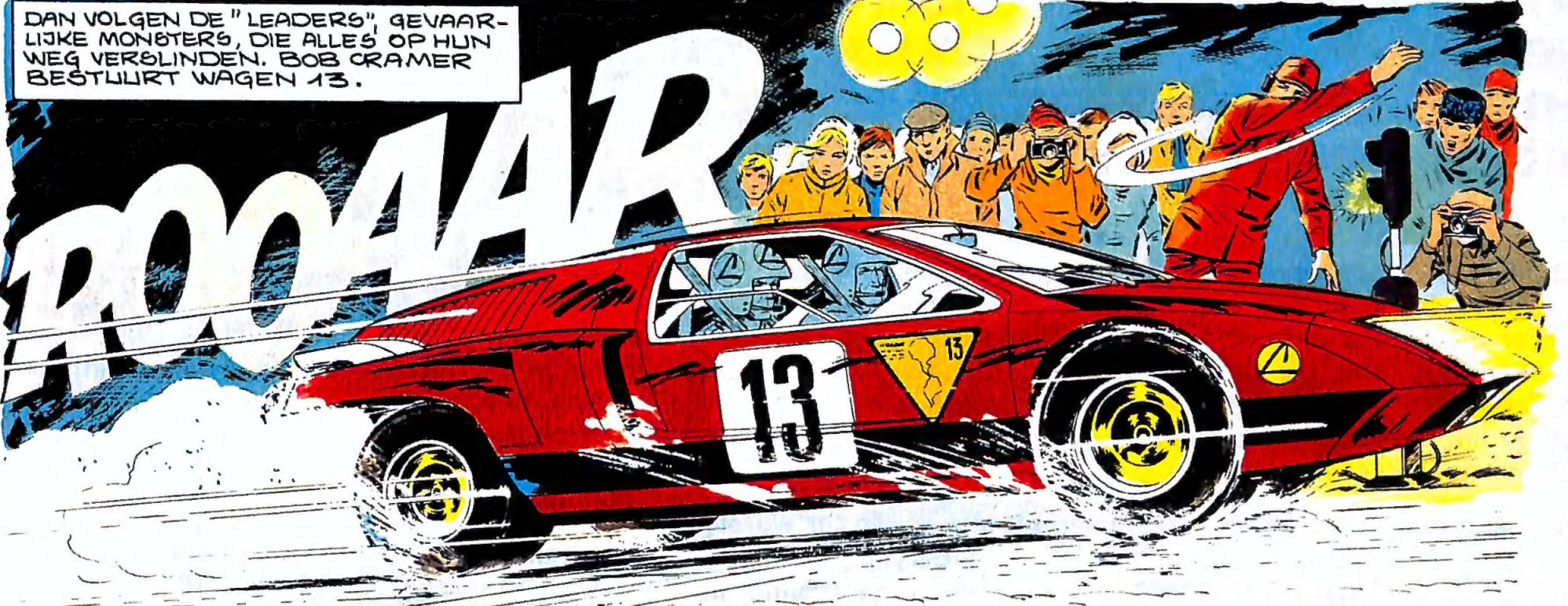
BETTY EN BOBBY MET DE FORD GT 70...

ELKE KEER ALS JIJ STEVE ZIET, BLOOS JE...

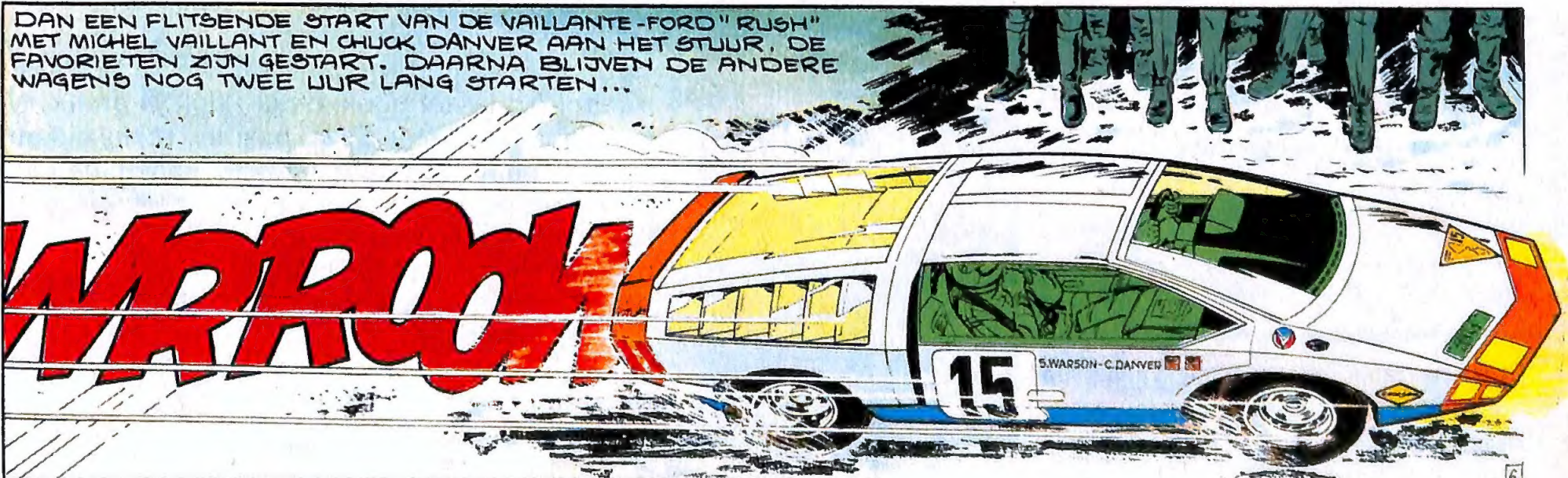

WIL JE EEN KLAP HEBBEN?

DAN VOLGEN DE "LEADERS", GEVAARLIJKE MONSTERS, DIE ALLES OP HUN WEG VERSLINDEN. BOB CRAMER BESTUURT WAGEN 13.

DAN EEN FLITSSENDE START VAN DE VAILLANTE -FORD "RUSH" MET MICHEL VAILLANT EN CHUCK DANVER AAN HET STUUR. DE FAVORIETEN ZIJN GESTART. DAARNA BLIJVEN DE ANDERE WAGENS NOG TWEE UUR LANG STARTEN...

Uit deze schelp wonnen de Feniciërs het keizelijk purper.

Shell vertelt je de eigenaardige geschiedenis van de schelpdieren en geeft je ter illustratie schelpen uit alle zeeën ter wereld.

In alle tijden betoonde de mens belangstelling voor de schelpen. Men heeft er gevonden in de Egyptische koningsgraven en in de puinen van Pompei. De Feniciërs wonnen het purper uit de Murex (purperslak). De Japanners vereerden de Mikadotrochus, die uitsluitend aan de Japanse keizer was voorbehouden (elke andere bezitter werd onthoofd). Een schelp stond model voor Jules Verne's "Nautilus" uit "20.000 Mijlen onder Zee".

Met Shell kun je schelpen verzamelen uit alle zeeën ter wereld.

De schelpen, die Shell je geeft, vindt je

verzamelkoffertje gratis

**Schelpen
uit de
wereldzeeën**

EEN UITGAVE VAN SHELL

verklarend boekje gratis

niet te Koksyde, St Malo of Nice. Zij werden gevestigd in de Caraïbische Zee, vóór de kusten van Florida, enz.

Hoe deze schelpen verkrijgen?
Heel eenvoudig. Iedere aankoop van 20 liters Shell benzine geeft recht op een schelp.

Eveneens gratis : een verzamelkoffertje en een verklarend boekje van 36 bladzijden.

Shell ontwierp een verzamelkoffertje met 20 vakjes van verschillende grootte. Zo kun je er je schelpen in verzamelen. Om ze te klasseren raadpleeg je het boekje, dat Shell je gratis schenkt. Dit boekje bevat ook een reeks etiketten met de naam van de diverse schelpen. Je plakt de etiketten op de rand van het koffertje onder het vakje met de overeenstemmende schelp. Shell wenst je heel wat pret met je verzameling.

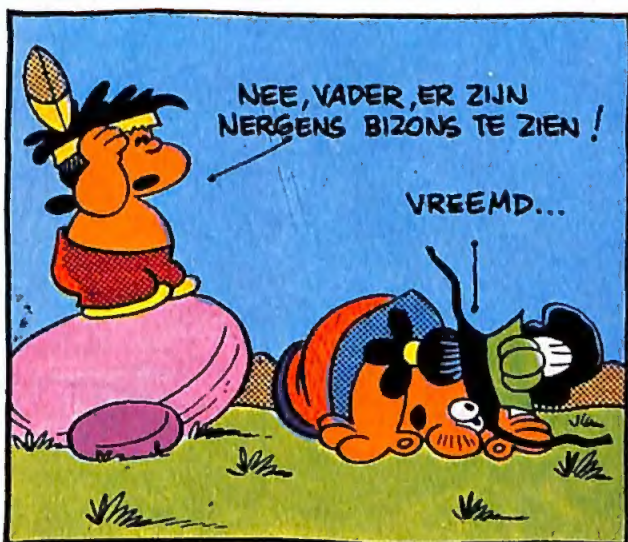

HHD 3308

RODDOOG

GORDON BESS

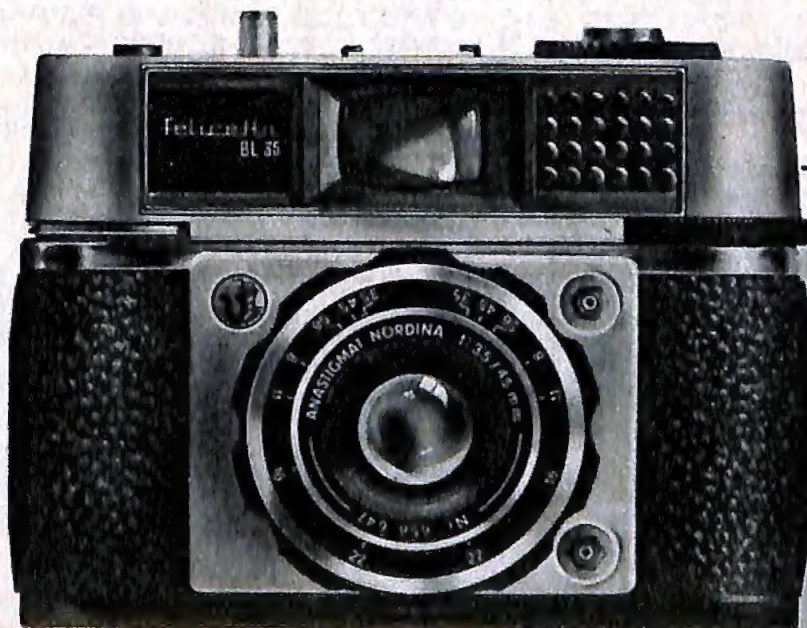
Luk geweldige vakantie foto's!

Felicetta, een technische prestatie:

- ingebouwde cel
- gesynchroniseerde centrale sluiters
- Nordinar lens
- iris-diafragma, opening 3,5 tot 22
- handel voor vlug laden
- blokkeren voorkomt dubbele belichting
- beeldteller
- richter met oplichtend kader

En een prijs-prestatie: 1.495 F!

Ja slechts 1.495 F — en 2 jaar waarborg — omdat je rechtstreeks van de fabrikant koopt, zonder tussenpersoon. Je ontvangt het toestel in een hoes van Salpa leder, gewoon bij je thuis. En meteen ben je klaar om je vakantie te vangen in foto's: in zwart/wit en in kleuren. Denk eraan: Felicetta is ook een geweldig geschenk voor Vaderdag!

felicetta

BESTELBON

Vul deze bon in en stuur hem vlug aan:

Redebord — Kamerawerk —

Postbus nr 30, 1730 Zellik.

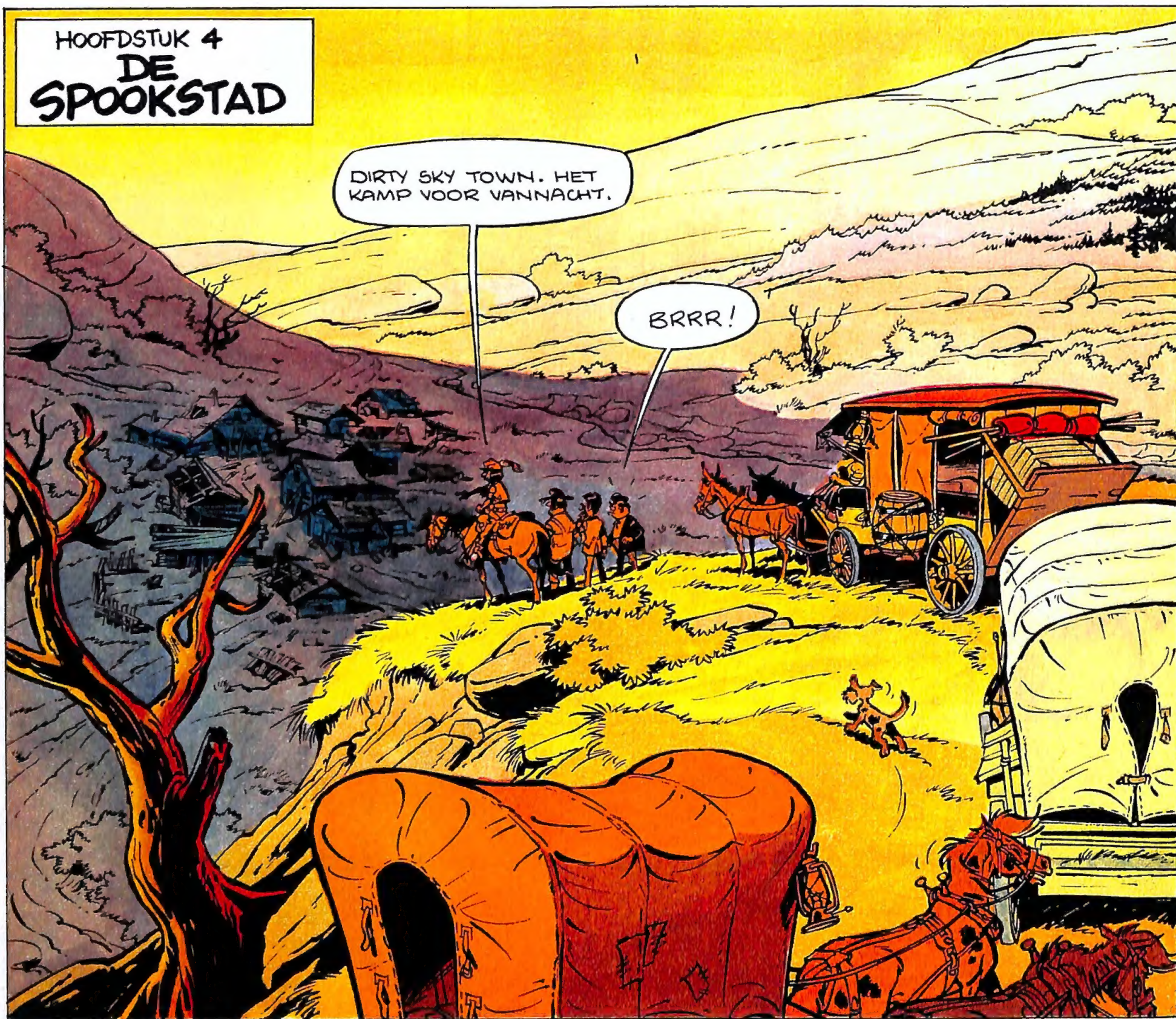
Meer niet, want betalen moet je pas bij ontvangst.

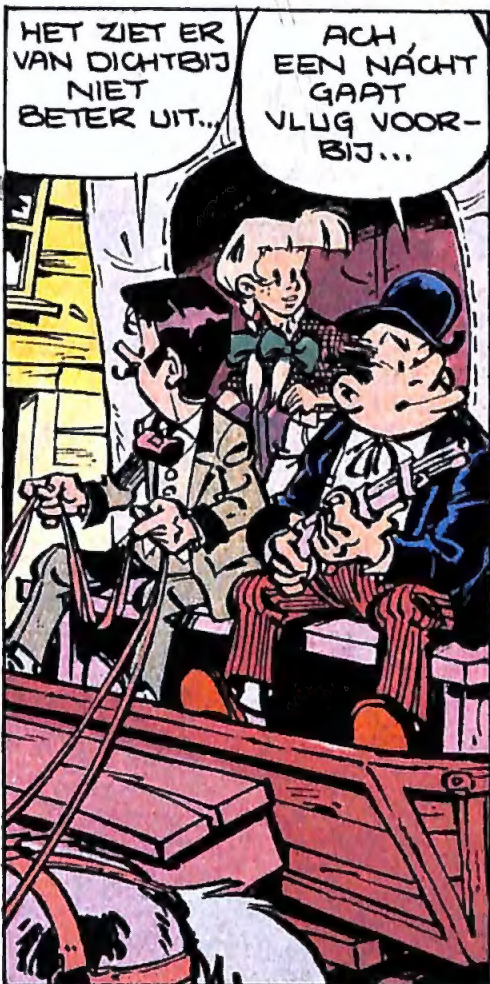
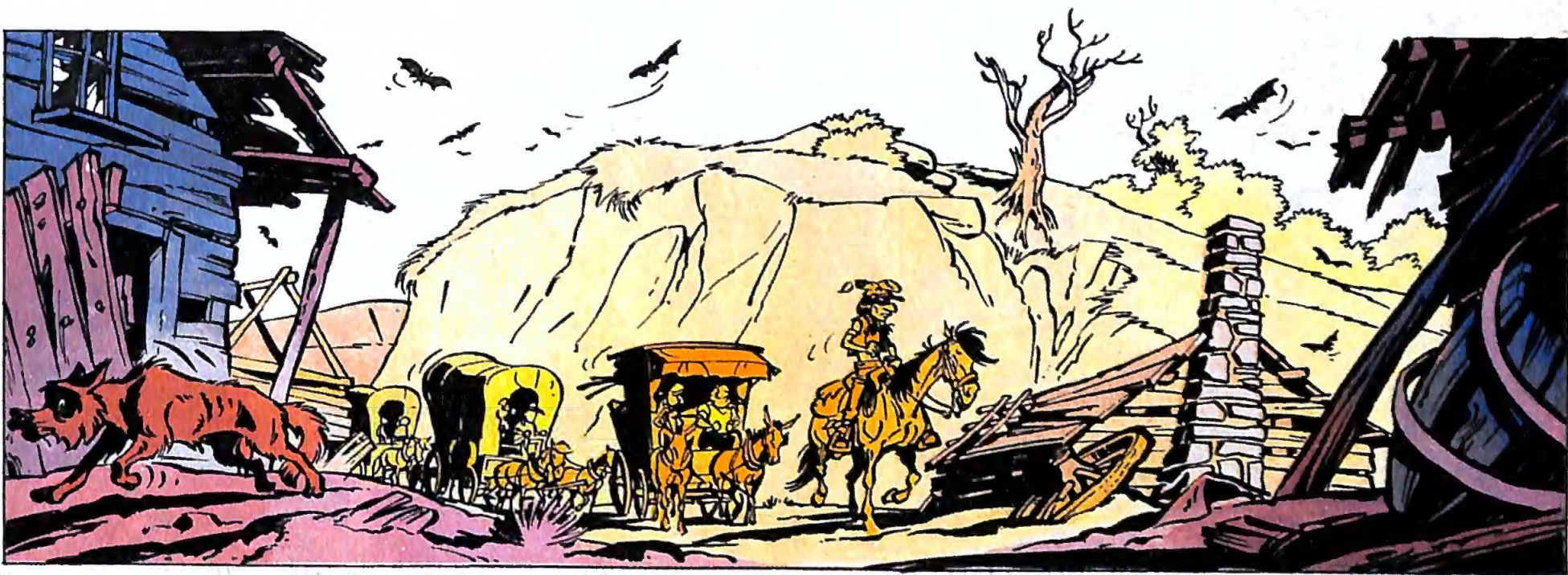
Je naam

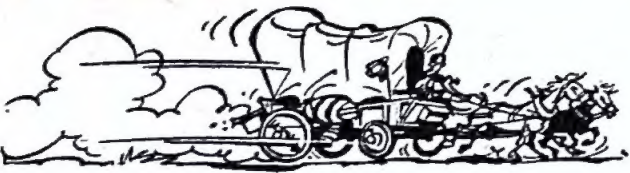
Je adres

Handtekening van vader of moeder

HOOFDSTUK 4
DE SPOOKSTAD

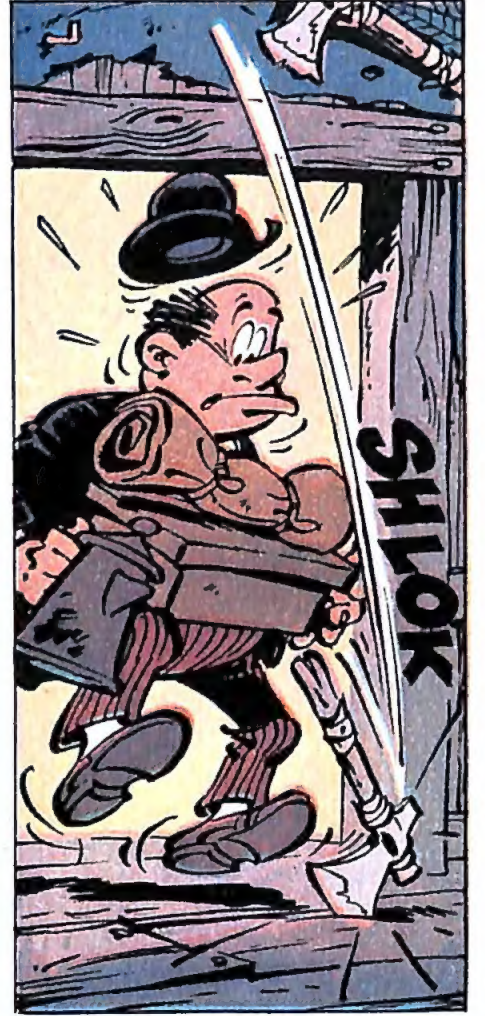

BEDOEL JE
DAT JOUW
STAM DIT
DOOR UIT-
GEMOORD
HEEFT?

ALLEMAAL OVERDREVEN
VERHALEN, UIT SENSATIE-
BLAADJES. MIJN VOOR-
VADEREN HEBBEN DIE
HAVELOZE ZWERVERS
ALLEEN MAAR EVEN DE
BERGEN OVER GE-
JAAGD.

OH,
DAT KLINT
BETER.
IK DACHT
AL AAN
EEN OVER-
VAL MET
FLITSENDE
TOMAHAWKS
EN
SLIZENDE
PIJLEN.

SCHANDALIG!
DAT IS
GOEDKOPE NA-
MAAK. ALS JE
IEMAND DAAR
EEN KLAP
MEE OP ZIJN
HOOFD
GEEFT, RAAKT
ZIJN HAAR
NIET EENS
DOOR
DE WAR.

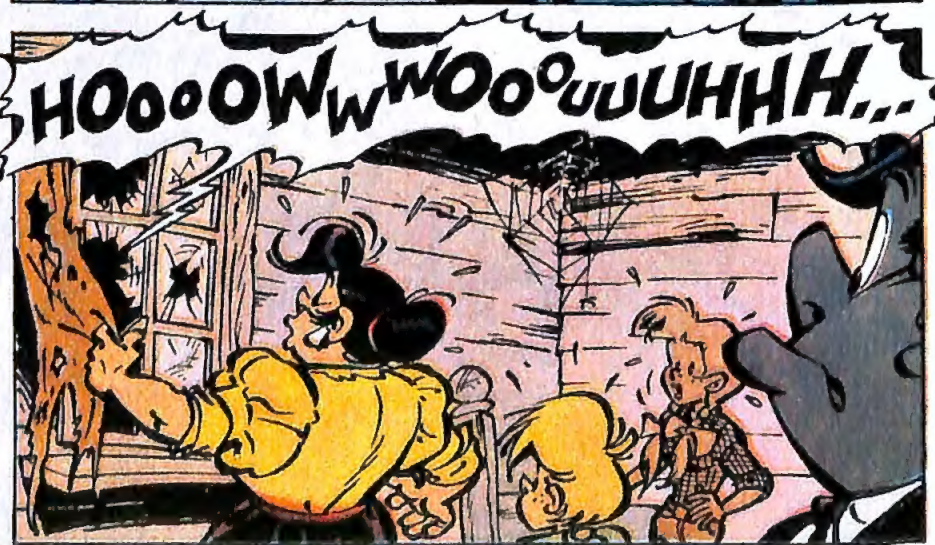
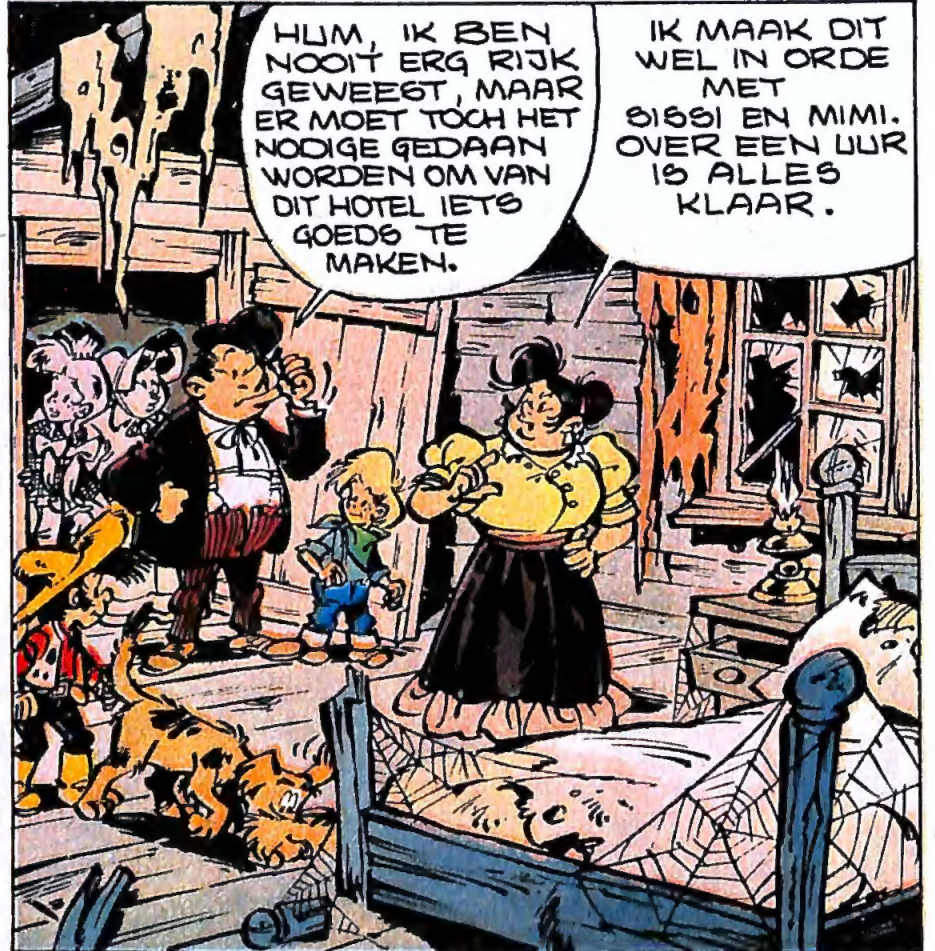
IK GELOOF
JE OP
JE WOORD...

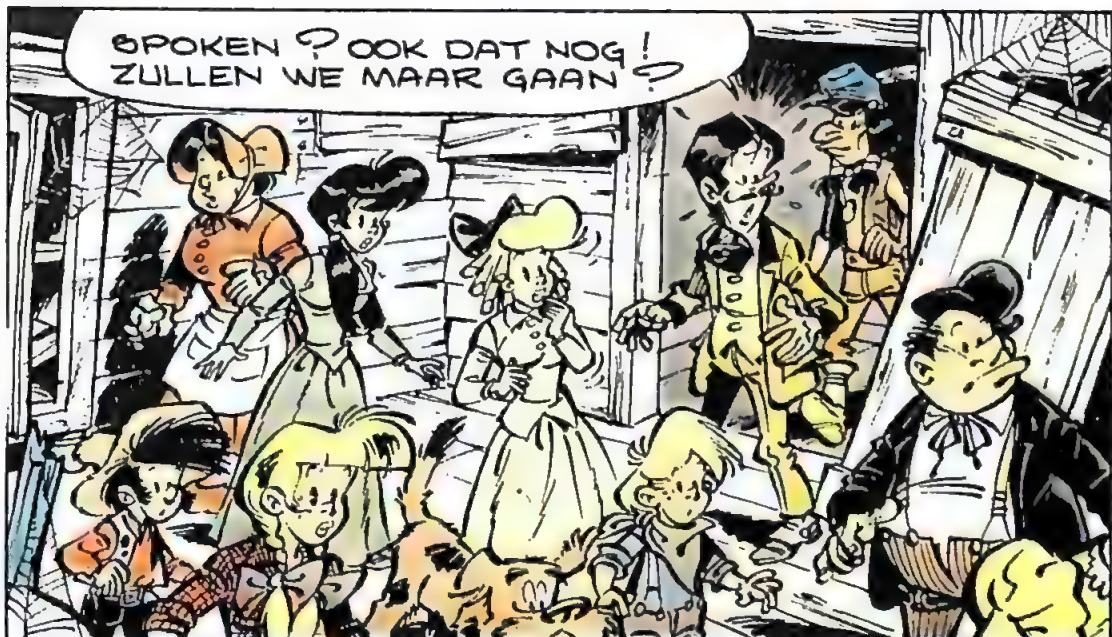
KOM
EENS KIJKEN,
DE KAMERS ZIJN
NOG HEEL GOED.
ER STAAN
ECHTE BEDDEN!

HUM, IK BEN
NOOIT ERG RIJK
GEWEEST, MAAR
ER MOET TOCH HET
NODIGE GEDAAN
WORDEN OM VAN
DIT HOTEL IETS
GOEDS TE
MAKEN.

IK MAAK DIT
WEL IN ORDE
MET
BESSI EN MIMI.
OVER EEN UUR
IS ALLES
KLAAR.

OPROKEN? OOK DAT NOG!
ZULLEN WE MAAR GAAN?

KLINGKLARE ONZIN VAN DOMME BLEEKGE-
ZICHTEN. DAT IS DE ROEP VAN DE VER-
LIEFDE KUIKENDIEF, DIE VOOR ZIJN WIJFJE
ZINGT!

WAT
ENIG!

IK
BEGRIJP
NIET DAT
DAT ARME
WIJFJE HEM
NIET WEG-
STUURT!

OWOO%OOUUHHHHH...

LUISTER!
ALWEER...

WAT KAN
DAT ZIJN, MENEER
MAD CAT?

GEEFT HET WIJFJE
NU ANTWOORD?

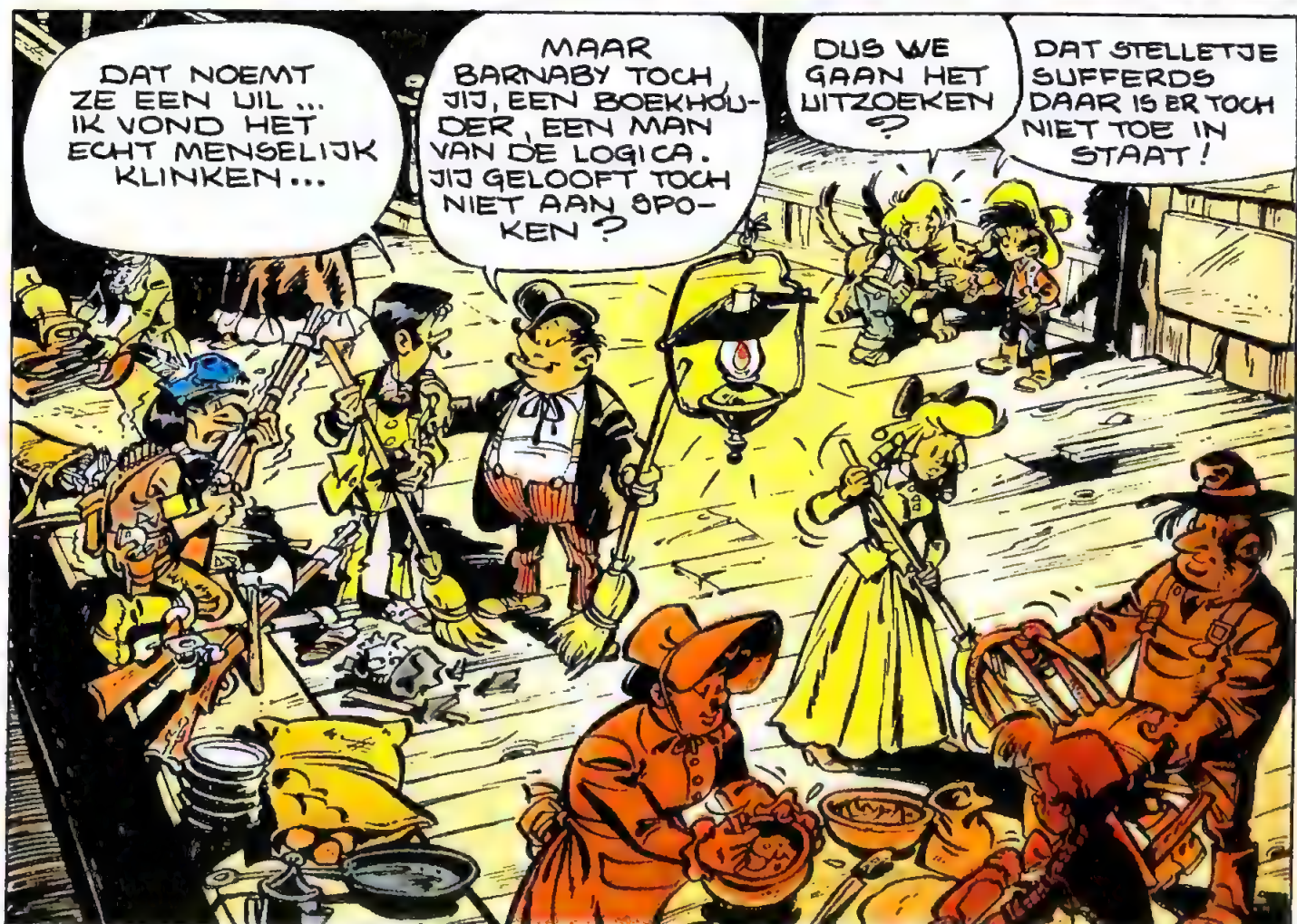
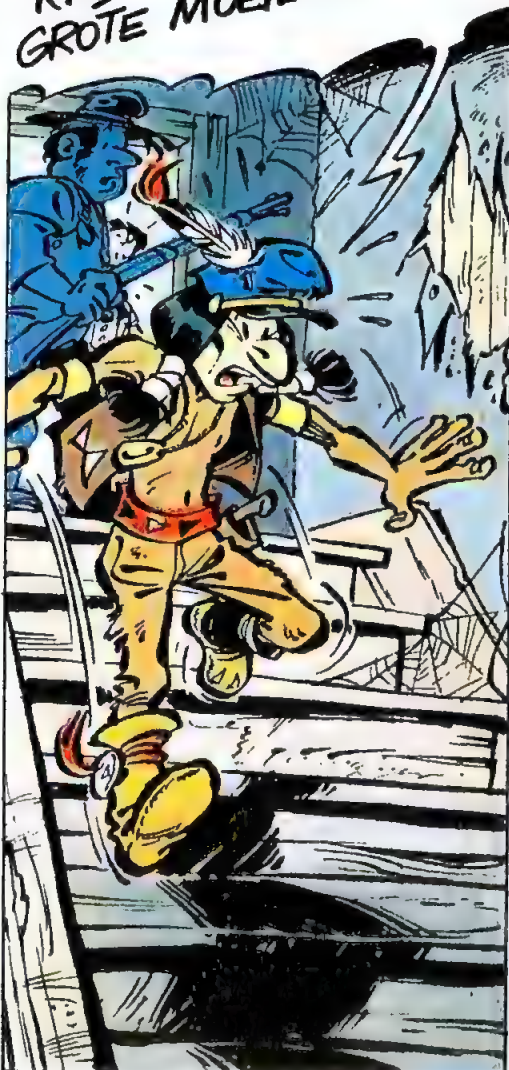
NEEEEEE!

EN IK WIL DIE
ONZIN NIET LANGER
AANHOREN!
ALS JULLIE HET VERSCHIL
NIET GAUW LEREN,
KRIJGEN JULLIE NOG
GROTE MOEILIKHEDEN!

WAT
DOEN WE?
GAAN WE
VERDER?

WELNEE.
IK GA NIET VOOR
EEN VERKOLDEN
UIL TUSSEN
DE BRANDNETELS
GLAPEN!

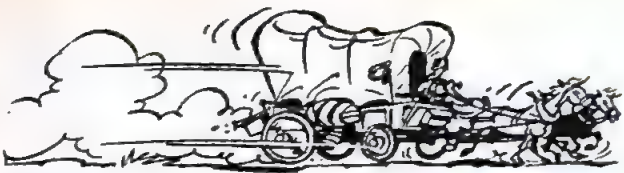

DAT NOEMT
ZE EEN UIL...
IK VOND HET
ECHT MENSELIJK
KLINGEN...

MAAR
BARNABY TOCH,
JIJ, EEN BOEKHOU-
DER, EEN MAN
VAN DE LOGICA.
JIJ GELOOFT TOCH
NIET AAN OPO-
KEN?

DUS WE
GAAN HET
LITZOEKEN?

DAT STELLETJE
SUFFERDS
DAAR IS ER TOCH
NIET TOE IN
STAAT!

DAAR, GA ACHTER
DE HOND AAN!

ALWEER DAT GEHUIL,
HOREN JULLIE DAT?

NEE!

EEN OLDE PUT! DIE
ARME KINDEREN!

HOE IS
DAT NOU
MOGELIJK!

WAT DIEP.
IK ZIE NIET.

TOUWEN, VLUG. WIE
IS DE LICHTSTE HIER?

WE MOETEN
EEN TEKEN
AFSPREKEN.
ALS IK BENEDEN
BEN, ROEP IK JUL-
LIE!

HOEHOEHOE...

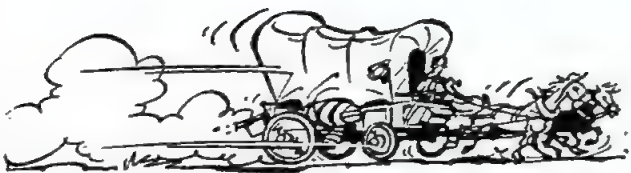
HET HELLEGAT!

HOU OP
MET DIE
FLAUWE KUL!

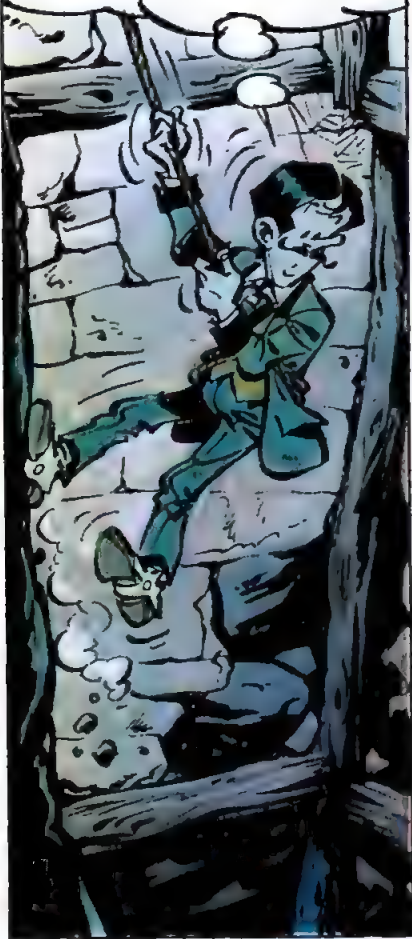
JULLIE
ZOULDEN DE
DUIVEL ZELF
DE STUIPEN
OP ZIJN LIJF
JAGEN!
!

STA DAAR TOCH NIET ZO
TE SCHREEUWEN! DENK
NA EN GEBRUIK JE
VERSTAND!

DAT IS GEEN
TAAL VOOR EEN
SPOOK. HIER IS
EEN BEDRIEGER
AAN HET WERK!

WE MOGEN
BARNABY NIET
ALLEEN LATEN
GAAN. GEEF ME DIE
"DRAAGBARE ARGU-
MENTEN" EENS
AAN!

HIER...

EEN METHODE OM EEN INDIAN KIPPEVEL TE BEZORGEN.
STRAKS VERDWINNEN WE ALLEMAAL IN DAT GAT!

PESSIMIST!

IK KOM
JE
HELPEN,
BARNABY'.
ZEG,
WAAROM GEEF
JE GEEN
ANTWOORD
?

OMDAT IK
SPRAKELOOS
BEN,
MENEER
LONG-
BLOWHORN.

EEN MIJNGANG... DE
JONGENS... EN MENSEN...

VOOR IK U WELKOM HEET
MIJN VERONTSCULDIGINGEN
VOOR DEZE FORMALITEIT...

OEOEOEHOEHOE!

EEN ANDER SPOOK
MET EEN STEM,
DIE VEEL
AKELIGER IS...

HET DOET MIJ GENOEGEN
DAT U GOEDE CHRIS-
TENEN BENT. DOOR
SATAN GEZONDEN,
KWADE GEESTEN,
ZOUDE DEZE ER-
VARING NIET ON-
AANGENAAM GEVON-
DEN HEBBEN.

WIE BENT U
EN WAT HEBT
U MET DE JON-
GENS GEDAAN
?

DENK
EROM, IK BEN
GEWAPEND!

DE JONGELUI ZIJN ERG GESCHROKKEN, MAAR ZE MANKEREN NIKS. MIJN METGEZEL, SIGNOR MAQUEBELLAVOCE, HEEFT GOED VOOR ZE GEZORGD. IK BEN REVEREND O' BANNON.

EN WOONT U HIER? VREEM-DE KERK!

NEE, WE ZIJN VERDWAALD IN DEZE MIJN EN DE GANGEN ZIJN ACHTER ONS INGESTORT. MAAR PRAAT NIET ZO HARD, WANT DE ZAAK IS NIET ERG STEVIG...

NU BEGRIJP IK HET. DEZE STREEK ZIT VOL VERLATEN MIJNGANGEN. TOEN DE HEREN ONS HOORDEN, HEBBEN ZE ONS GEROEPEN, DAT IS ALLES.

LATEN WE ALSJEBLIEFT VLUWEGGAAN HIER.

EN DAT NET DAN? DIE MIJNWERKERS WAREN VROEGER ZEKER BANG DAT IEMAND IN DIT GAT ZOU VALLEN!

MIJNE ZUSTEREN, HET DOET ME GENOEGEN HIER EEN GOEDGELOVIGE GEMEENSCHAP TE VINDEN EN IK ZAL GRAAG UW HERDER ZIJN.

GEEN ONZIN!

WE ZULLEN MORGEN WEL VERDER PRATEN. IEDEREEN HEEFT NU SLAAP EN DENK EROM, ER WORDT NIET VAN SPOKEN GEDROOMD!

AL DIE OPWINDING IS NERGENS GOED VOOR. BIJGELOOF EN SPOKEN, ALLEMAAL FLAUWE KUL!

ZIJ HEBT NATUURLIJK NOOIT AAN SPOKEN GEDACHT, HE?

KLETS TOCH NIET ZOVEEL. LAAT DIE ENGELTJES TOCH SLAPEN!

ZE ZIJN WEG!

OEF, WAT EEN OPWINDING. NU HET WEER RUSTIG GEWORDEN IS, KAN MIJN ENGELTJE MIS-SCHIEN DOORSLAPEN.

Opgelet! Een Bifi-eter in actie!...

Uit de weg voor de doordrijver!
De recordbreker. Het haantje-de-voorste.
De overwinnaar! In alles.
Hoe hij dat klaarspeelt? Hij teert niet op snoep :
hij smult Bi-Fi. Om 10 en 4 en 6 uur eet
hij die voedzame smul-salami. Boordevol energie.
Word ook Bifi-eter... dan kom je beter vooruit!

Bi-Fi

de voedzame smul-salami

ZWAN

BIC ORANJE 4,50F

NIEUWE
KOLLEKTIE!

GRATIS

BIJ **Soleil**

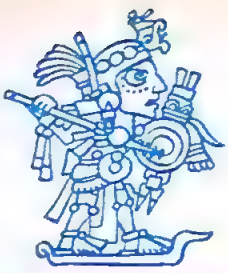
WASPOEDER!

Als je mama Soleil koopt, dan bekom jij die
kollektie prachtstukken. Er zijn er wel 200!

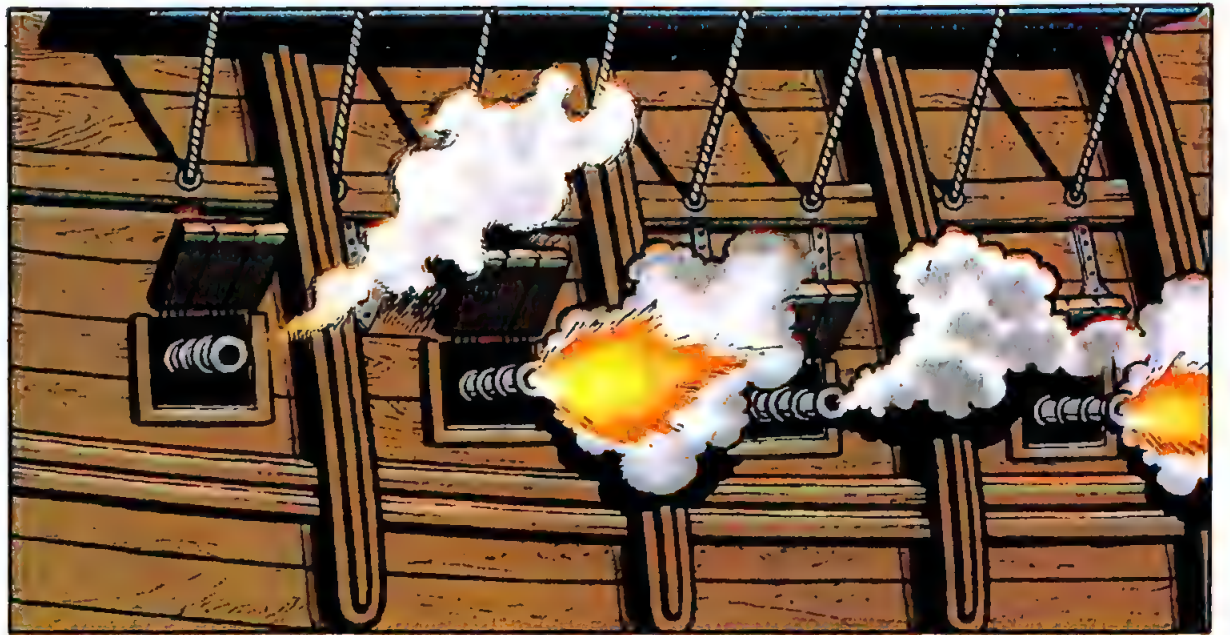
ZEG HET HAAR VANDAAG!

Soleil is een Lever waspoeder.

En natuurlijk staan er nog altijd Kuifje's punten op de dozen Soleil.

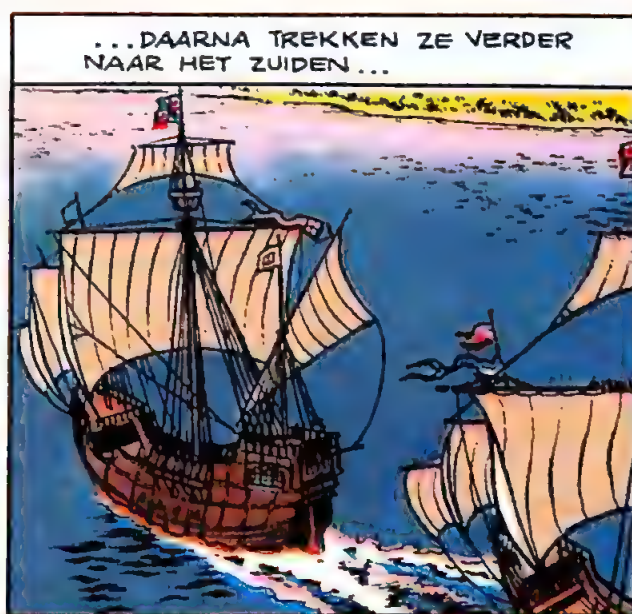

DE VEROVERING VAN MEXICO

EN DAT BETEKENT HET EINDE VAN DE TROTSE STAD CHAMPOTON, DIE VALT ONDER DE BEUKENDE KOGELS...

**klimmen, glijden, plonzen,
wat een pret!**

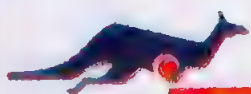
christiaensen

GLIJBAAN - 2,53 x 0,57 x H 1,50 - 4.495 F. Dit tuig is trap-en glijbaan tegelijk, je kunt er alle spelletjes mee uitvoeren en het overal vasthaken: aan je schommel, aan een muur, aan de trapkast enz...

Ontwerp : Axel Enthoven - Industrial designer.

ZWEMBADEN - Ø 1,00 m 299 F • 1,40 m 545 F • 2,00 m 995 F • 2,00 m H 50 cm 1.700 F • 3,00 m H 60 cm 3.995 F.

SVEN-KIT - 9 bouwstenen 70 x 35 x H 70 cm - 1.695 F.

Een nieuw universeel edukatief spel. De 9 reuzenbouwstenen van stevig polyethyleen worden in één oogwenk omgetoverd tot: auto, boot, kar, bank, tafel, stoel, poppenkast, winkel, vliegtuig, huis, kamer, hok, toren...

Ontwerp : Axel Enthoven - Industrial designer.

2000 ANTWERPEN, Huldevetterstr., 12 - Tel. 03/32.67.99 - 03/32.67.99 • 1000 BRUSSEL, Grasmarkt 36 - Tel. 02/12.23.56 - 02/13.86.27 • 1150 WOLUWE « Shopping-Center » - Tel. 02/70.61.52 • 2700 SINT-NIKLAAS, Staliestraat, 55 - Tel. 03/76.33.48 • 7000 BERGEN, rue de la Clef, 31 - Tel. 065/363.13 • B-2630 AARTSELAAR, Boomssesteenweg, 50 - Tel. 03/87.06.64 •

en andere **SVEN** verdelers.

Iorus!
Wat heb je?

Zwijg!
Ik denk na!

Haal de leiders van de cohorten hier! Laat ze vooral geruisloos lopen. Denk erom: geen geluid!

Enkele ogenblikken later...

Kom op dit rotsblok, dan zie je het beter!

Dat is de bende Barbaren, die we zullen overvallen. Het konvooi is erg langgerekt en nogal moeilijk te overvallen, vooral omdat we maar aan één kant aan kunnen vallen. We kunnen de verdedigers wel in het water gooien...

We zullen ze van achteren aanvallen en bij een eerste uitval zoveel mogelijk krijgers en paarden vernietigen... Als de vijand ons ondanks dat alles nog achtervolgt, zullen we hem opwachten op een plek, die ik jullie aan zal wijzen. Vooruit, in het zadel!

Een half uur later stelt de Gallische ruitery zich verborgen achter de bergen op. Als de troepen in slagorde opgesteld staan, begeeft Iorus zich naar de achterhoede...

Alex? Waar is Alex?

Daar!

Het moment voor de aanval is gekomen. Zo'n gunstige gelegenheid krijgen we nooit meer. Stel je mensen zo op, dat ze een eventuele uitval van de Barbaren af kunnen slaan. Het terrein is daar gunstig voor. Gebruik pieken, stenen en...

Je lijkt wel gek! Waarom al dat geweld? We kunnen toch met die mensen onderhandelen...

Iorus, dit is misdadig...

IORUS!... IORUS!...

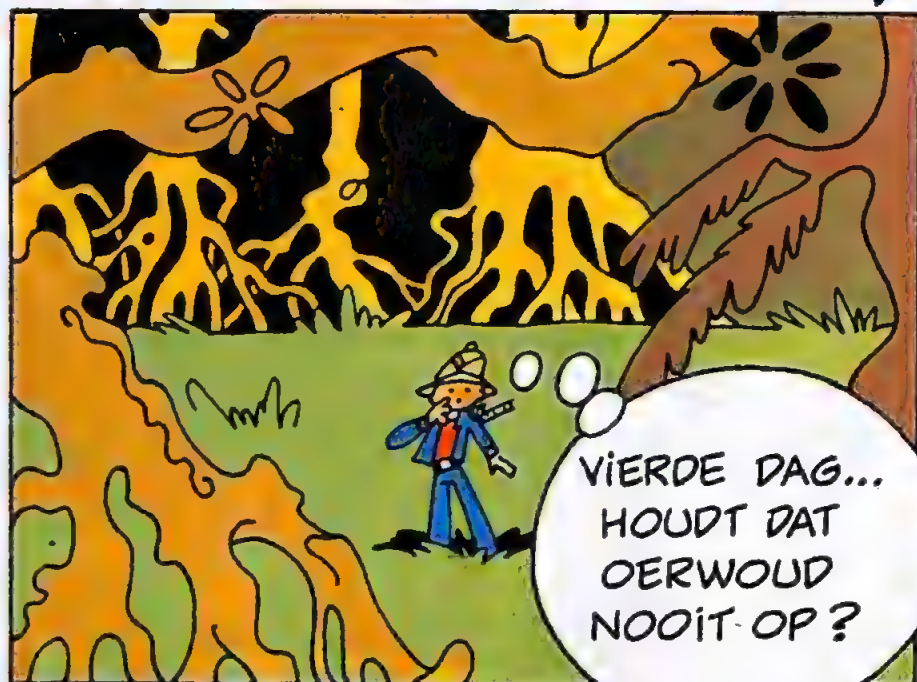

Even later, als de Barbaren rustig hun bezigheden verrichten, vallen de Gallische ruiters plotseling de vallei binnen... Iorus steekt woest zijn zwaard omhoog en de aanval wordt ingezet...

SMARTIES

in het oerwoud

Smarties, de onverschrokken ontdekkingsreiziger, trekt nooit het onbekende in zonder een flink aantal pakken Smarties: heerlijke snoepjes vol melkchocolade. Maar nu is hij jammerlijk verdwaald... en zijn voorraad raakt op.

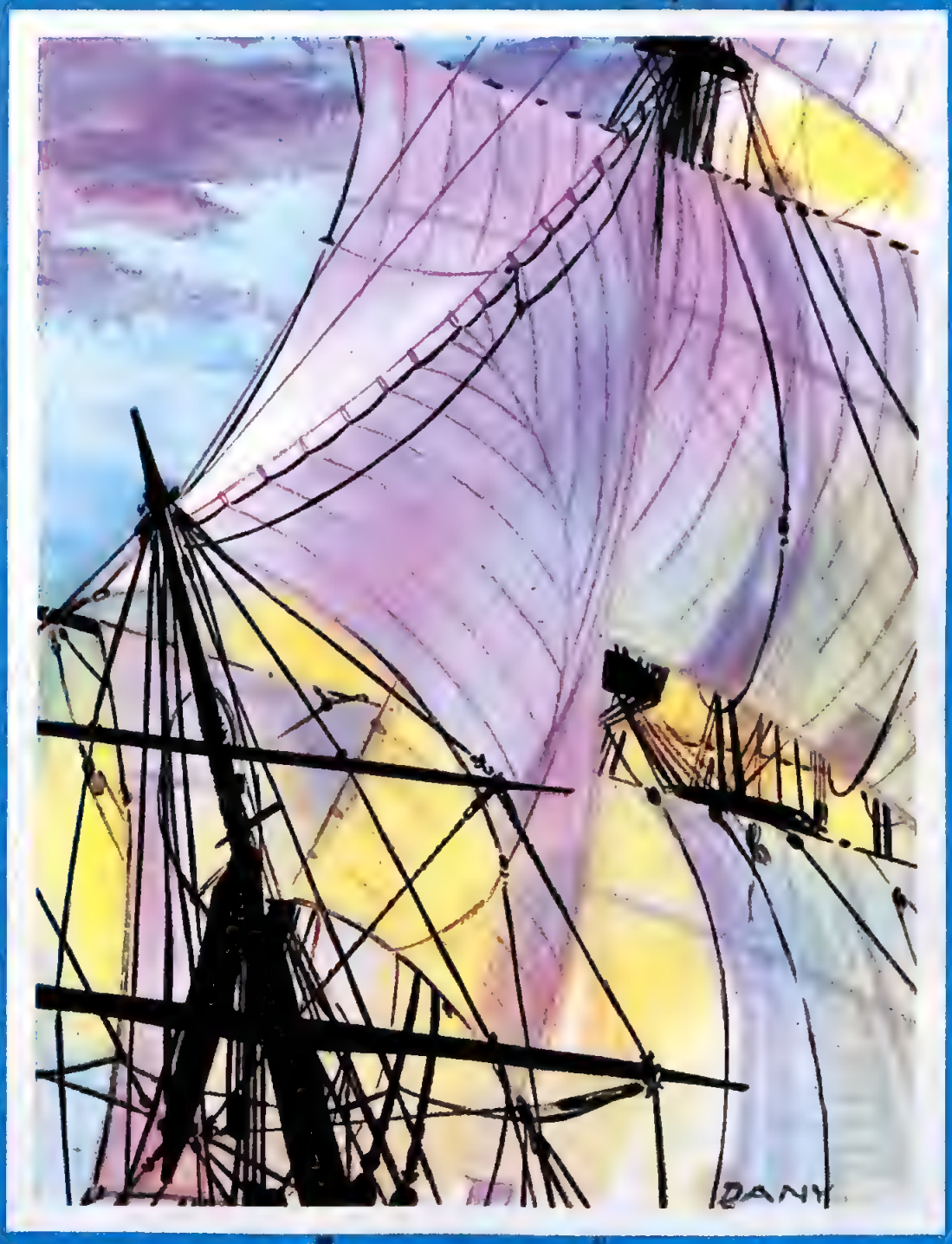

2000

magazine

19

ZEILEN

2000
magazine

ZEILEN

*De «Eagle»,
een schip
van de
Amerikaanse
kustwacht.*

De matrozen deden hard en gevaarlijk werk.

Het is niet nodig om te vertellen hoe zeilen ontstaan is. Iedereen kan zich dat gemakkelijk voorstellen. Een stukje hout, dat drijft en het idee is gevonden. Drijven is natuurlijk nog geen varen. Varen begint pas als het stukje hout bestuurd kan worden. Daarvoor is het slechts een wrak en de opvarende is niet meer dan een schipbreukeling.

Eerst was 'er het vlot. Daarna kwamen de kano en de roeispaan. Op zekere dag merkte iemand dat de wind de boot voortduwde. Om vervolgens een huid aan een stok boven de boot te spannen was voor de mens maar een kleine stap. Zo ontetond de zeilboot.

We weten niet wanneer deze gebeurtenis plaats had, maar de oudste, betrouwbare gegevens over het bestaan

van zeilschepen zijn afkomstig uit een Egyptisch document, dat dateert uit 2.600 jaar v. Chr.; er is een koopvaardijchip op te zien met een zeil van zo'n 25 meter lengte. Het systeem werd al gauw verbeterd. Het driehoekige en het vierkante zeil maakten de schepen beter bestuurbaar.

De Chinese jonken waren al heel lang zeer effectieve schepen. Marco Polo kende deze schepen goed. Hij had ze in het Verre Oosten gezien. Maar toen hij zijn landgenoten vertelde dat deze zware schepen veel zeevaardiger waren dan de prachtige Venetiaanse schepen uit de 13e eeuw, toen hij ze vertelde dat ze veiliger, beter, gemakkelijker schoon te houden, beter te luchten en beter bestuurbaar waren, werd hij in zijn gezicht uitgelachen. En toch had hij gelijk. De Europese schepen zouden pas veel later praktisch worden. Toch kon ermee gevaren worden. En ver ook! De Arabieren brachten veel verbeteringen aan, maar toch waren deze schepen bij tegenwind

*Twee grote
opleidings-zeilschepen :
de « Danmark » (links)
en het
Duitse schip
« Gorch Fock ».*

*De « Amerigo Vespucci »
vertoont
de kenmerken
van een
oorlogsschip
uit de 18e eeuw.*

bijvoorbeeld heel moeilijk te besturen, waardoor er alleen gevaren kon worden als de schepen met de wind mee voeren.

Toch ontwikkelden zich de karvelen en de kleine kustvaarders van de Middeleeuwen en zo ook gingen Spaanse en Portugese zeeschepen de wereld verkennen.

Wat veroverd was, moest verdedigd worden. Andere zeevarende volkeren zoals de Hollanders, de Engelsen en de Fransen wilden ook een deel van de koek. Ze bouwden oorlogsschepen, echte drijvende forten, die zwaar overdekt waren met verguldaal en beeldbouwwerk, maar waarvan de geschutspoorten dood en verderf uitpuwden. In diezelfde tijd kwam door Karel II, de koning van Engeland, het « yachting » in de mode. Het woord is afgeleid van een type schip, dat in het toenmalige Holland in ondiepe wateren gebruikt werd : het Statenjacht (jacht in de zin van snel, vlug). In 1760 bood de stad Amsterdam Karel II een schip van dit type aan en vanaf dat ogenblik

is het woord jacht (yacht) verbonden aan plezierzellen. De grote schepen, zware oorlogsbodems of koopvaardijvaartuigen, die log en breed op de golven deelden, zouden ook gauw veranderen. Dat gebeurde tijdens de afgelopen eeuw. De internationale handel nam een nieuwe dimensie aan en er moesten snelle vervoermiddelen komen. Dat waren de zeilschepen. In een tijdsbestek van 50 jaar, vlak voor de opkomst van de stoomboot, zou de zeilboot groot en weer onbetekenend worden. Maar eerst zou nog als meesterstuk de klipper naar voren komen. Het was een mooi, licht vaartuig, uitsluitend bedoeld voor de koopvaardij en om snel mee te varen. Het werd geboren in Amerika. Het gebruik van ijzer in de romp zorgde voor een grotere weerstand en de vervaardiging van zeilen was tot een ongekennde hoogte van perfectie gestegen.

Vervolg tweede deel zie verder ►

De « France ». Deze wedstrijdzeilboot heeft in 1970 meegedaan aan de race om de beroemde Amerika-Beker.

Bij ons dossier over ZEILEN

OVER DE WERELDREIZEN

Zeilschepen worden voortgestuwd door de wind. Iedereen weet dat. Maar niet door om het even welke wind. Om van Europa naar Afrika te varen moet een zeilschip van bepaalde krachten gebruik maken en er zijn weer andere krachten nodig om van Amerika naar Europa te gaan. De kennis van de winden is een wetenschap, die al sinds de Oudheid door alle zeelieden beoefend wordt. De Phoeniciërs wisten al dat land- en zeewinden elkaar afwisselen naar gelang de seizoenen, de Grieken kenden de vier voornaamste windrichtingen en het varen over de oceaanwinden hielp bij het ontmaskeren van de pas-saatwinden.

Maar al deze kennis van winden en stromingen vormde een bijeen-raapsel van gegevens. Ze vormden geen totaal, waar op systematische wijze mee gewerkt kon worden. Er moest een code voor de winden en de stromingen uitgewerkt worden. De eerste man, die dit idee naar voren bracht was een jonge officier van de Amerikaanse Marine: Matthew Fontaine Maury, die leefde van 1806 tot 1873. Alles begon op een dag, toen Maury ziek lag en zijn dochtertje, om hem wat afleiding te bezorgen, enkele passages uit de Bijbel voorlas. Op een gegeven moment las het meisje de woorden: « Alles dat zich op de paden der zee begeeft... » Deze woorden vormden voor Maury een soort openbaring. Hij besloot die « paden der zee » te ontdekken. En vanaf dat ogenblik besteedde hij al zijn tijd aan dit onderzoek. Hij stelde het zich tot taak om alle gegevens betreffende de zee bijeen te garen. Hij bestudeerde oude kaarten, oude logboeken, weerkundige gegevens en in 1847 bracht hij een serie « Kaarten van winden en zeestromingen » uit waarop duidelijk een reeks echte wegen over de zeeën aangeduid stonden. In 1853 werden deze door Maury samengestelde kaarten, tijdens een te Brussel gehouden internationaal congres, door alle landen voor algemeen gebruik aanvaard. Maury had zijn voornemens ten uitvoer gebracht en « de wegen van de zee » ontdekt.

De benamingen van de windrichtingen

Zeelieden geven de winden namen, die niet zomaar gemeengoed zijn van iedereen. Uitgaande van het noorden en doordraaiend in de richting van de wijzers van de klok vinden we achtereenvolgens:

noord
noord-noordoost
noordoost
oost-noordoost
oost
oost-zuidoost
zuidoost
zuid-zuidoost
zuid
zuid-zuidwest
zuidwest
west-zuidwest
west
west-noordwest
noordwest
noord-noordwest

De kracht van de wind wordt volgens onderstaande tabel uitgedrukt:

De schaal van Beaufort

Windkracht volgens Beaufort	Windsnelheid in km./u.	Benaming weerbericht
0	0	windstil
1	3	zwakke wind
2	9	zwakke wind
3	16	matige wind
4	24	matige wind
5	34	vrij krachtige wind
6	44	krachtige wind
7	55	harde wind
8	66	stormachtige wind
9	82	storm
10	96	zware storm
11	110	zeer zware storm
12	120 en meer	orkaan

Weerbericht	Benaming op zee	Omschrijving
Windstil	Stil	Spiegelglad water.
Zwakke wind	Flauw en stil	Kleine golfjes die het water ribbelig maken; windvaantje reageert amper.
Zwakke wind	Flauwe koelte	Kleine, korte maar goed gevormde golven; vlaggen waaien uit; wind voelbaar in het gezicht.
Matige wind	Lichte koelte	Kleine golven; hier en daar breekt een kopje en geeft wat wit schuim.
Matige wind	Matige koelte	Golven worden groter; vrij veel witte schuimkoppen; takken van bomen bewegen; stof en papier dwarrelen op.
Vrij krachtige wind	Frisse bries	Overal zijn nu witte schuimkoppen te zien; op sommige plaatsen blaast de wind het schuim van de koppen.
Krachtige wind	Stijve bries	Door de brekende koppen van grotere golven ontstaan overal plekken wit schuim; de wind fluit in de telefoonraden.
Harde wind	Harde wind	Het schuim van de brekende golven gaat witte strepen vormen; bomen buigen in de wind.
Stormachtige wind	Stormachtig	De wind blaast het schuim van de hoger en lager wordende golven af en jaagt de schuimstrepen over het water.
Storm	Storm	Hoge golven met overal schuimstrepen; opwaaiend schuim begint het zicht te beperken.
Zware storm	Zware storm	Het water is helemaal wit van de lange, overslaande brekers. Het zicht minder door opwaaiend schuim. Bomen worden ontworteld.
Zeer zware storm	Zeer zware storm	Hoge, overstortende golven die een kolkende schuimzee vormen. Het uitzicht is vrijwel nihil door opspattend schuim en opwaaiend zeewater.
Orkaan	Orkaan	Door opwaaiend water en schuim is er geen zicht meer; de lucht wordt een striemende watermassa boven een heksenketel van hoge brekende golven.

NIEUW!

refreshing

minimunt... frisse mond

De cracks in rekenen, de cracks in talen.

De cracks in alles, de cracks in niets. Ze houden allemaal van REFRESHING mini-muntje
Sneeuw witte snoepjes zo fris als Alpenlucht.

refreshing is natuurmunt uit de Piemonteese Alpen.

FERRERO

ZEILEN

ENKELE TERMEN

*Afvallen: van de wind afdraaien.
Bakboord: Linkerzijde van het schip, van achteren naar voren kijkend.
Coaster: kustvaarder, klein vrachtschip.
Dirk: kraanlijn op ronde en platbodemjachten.
Fokkeloet: rondhout om voor de wind varende de fok uit te houden.
Huik: dekkleed van een opgedoekt zeil.
Kabelaring: Stootrand van touw rond kleine boten.
Loef-zijde: naar de wind toegekeerd.
Lij-zijde: van de wind afgekeerd.
Oploeven: met de boeg in de wind draaien.
Reven: verkleinen van het zeiloppervlak.
Schavielen: slijten van touw of zeildoek door wrijving langs andere voorwerpen.
Spoorstok: voetensteun in een roeiboot.
Stuurboord: rechterzijde van het schip, van achteren naar voren kijkend.
Tamp: uiteinde van een touw.
Vanglijn: sleeplijn van een bijbootje.
Weerglas: barometer.
Zeeg: meestal vloeiend gebogen lijn, die de bovenkant van de romp begrenst.*

LAVEREN

Bij het voor de wind varen, levert zeilen geen uitzonderlijke problemen op. Je hoeft je maar voort te laten duwen. Maar als het andersom moet, wat dan?

Dan wordt gebruik gemaakt van een eigenaardig verschijnsel. Als de richting van het zeil afwijkt van de richting van de luchtstromingen (een hoek van ongeveer 25 graden) wordt op de niet aan de wind blootgestelde zijde van het zeil een zuigkracht uitgeoefend, die groter is dan de stuwkracht van de wind aan de andere zijde.

Dit verschijnsel is zodanig dat het gebruikt kan worden om tegen de wind in, te varen of zoals juist is aan of bij de wind te varen. Dus niet recht tegen de wind in, maar schuin op de windrichting. Bovendien moet de druk op het zeil goed gebruikt worden en de richting van de boot moet goed in de hand gehouden worden. Door te laveren — dus door in zig-zag te varen — kan tegen de wind in gevaren worden.

Sinds een veertigtal jaren, vooral dank zij de grotere kennis van de aerodynamica, is dit probleem diepgaand bestudeerd en er zijn zeilen ontworpen, die speciaal geschikt zijn voor deze wijze van varen.

De Mayflower II is een nauwkeurige kopie van het schip, dat in 1620 de eerste Engelse emigranten naar Amerika bracht. De overtocht werd opnieuw gemaakt in 1957 en hier bevindt het schip zich te New York.

Een Chinese jonk, nog precies hetzelfde als de exemplaren uit de 13e eeuw.

VERVOLG

Onafgebroken zeilden de klippers over de wereldzeeën. De grootste mat 2.000 ton. De snelste exemplaren staken de Atlantische Oceaan meestal over in 14 dagen van Amerika naar Europa en in 18 dagen in de tegenovergestelde richting. (De warme golfstroom biedt voordeel bij het varen in de richting van Amerika).

Ze zijn vooral bekend geworden door de theeraces. Een echte race met inzetten, weddenschappen en zelfmoorden en deze race werd elk jaar tussen het Oosten en Europa gehouden.

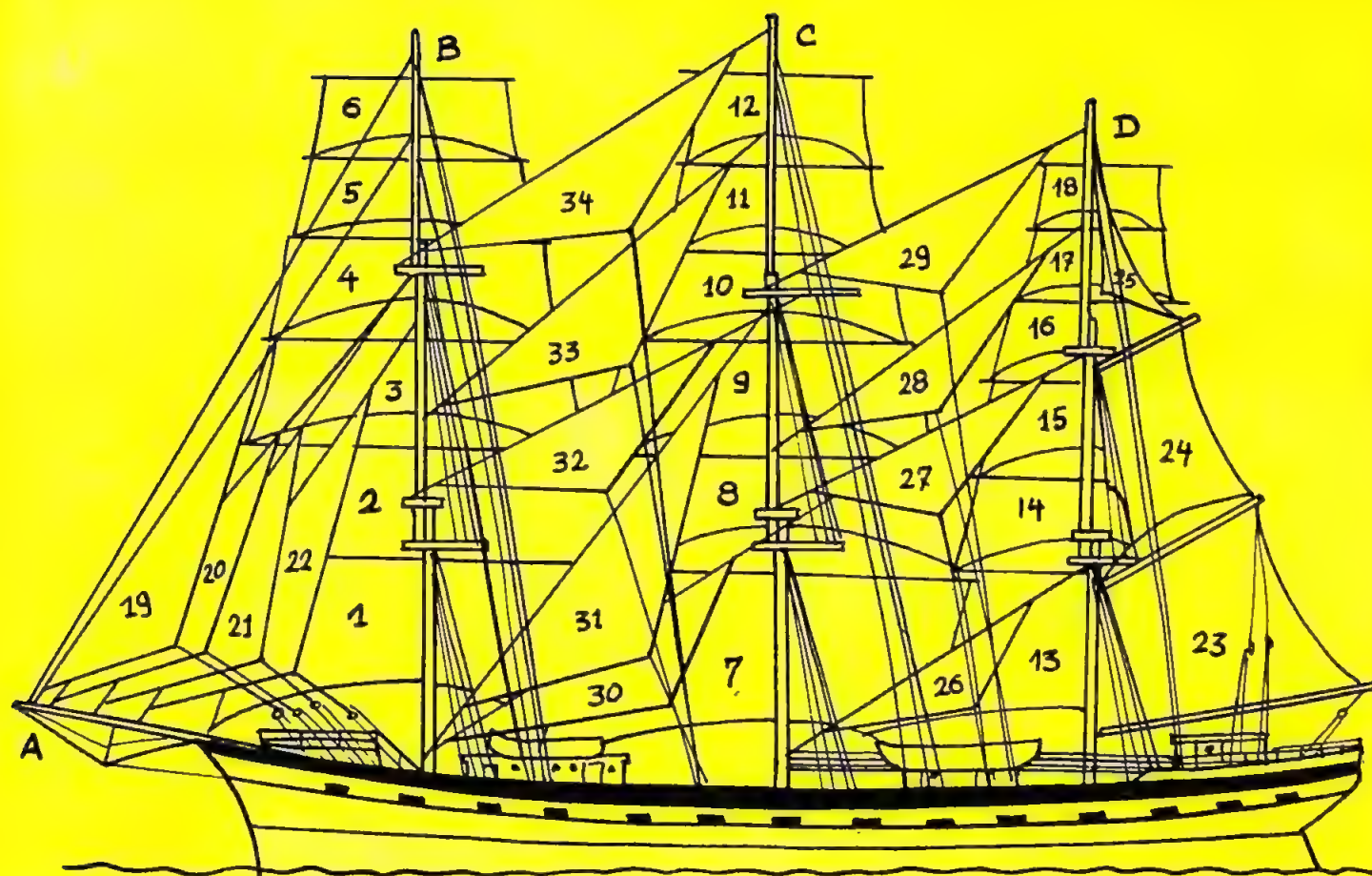
De grote zeilschepen namen de oogst in China aan boord en kwamen op volle snelheid terug om de eerste verse thee aan de Engelse verbruikers te kunnen aanbieden. Eerst was het een zuiver commerciële aangelegenheid. Maar de reders en de kapiteins begonnen al gauw weddenschappen af te sluiten en elkaar uit te dagen. De kranten maakten zich meester van het idee, een prijs werd

beschikbaar gesteld en de menigte liep uit om de deelnemers te bewonderen.

De spannendste race over de theeweg was ongetwijfeld die van 1866. Voor de rede van Pagoda namen dat jaar tien snelle klippers de voorraden thee aan boord. Favorieten waren de « Serica », de « Fiery Cross », de « Taeping » en de « Ariel ».

De schepen lagen gedurende de hele race bijna onafgebroken nek aan nek. Uiteindelijk bereikte de « Taeping » als eerste de haven van Londen met op de « Ariel » een voorsprong van... 11 minuten. En dat voor een reis van 103 dagen!

Er waren ook nog veel grotere zeilschepen, die nitraten uit Chili, koren uit Australië en olie uit de Verenigde Staten vervoerden. Ze maten soms 6.000 ton en meer en hadden soms 6 of 7 masten. De « France II », waarmee nikkel vervoerd werd uit Nieuw-Caledonië, liep te pletter

Een peperkorreltje
uit de
TIBETTON

**MICHEL
SIMON**

Op het witte doek is «De Oude Man en de Zee» (naar het boek van Hemingway) onvergetelijk uitgebeeld door Spencer Tracy. Michel Simon is de ster uit «De Oude Man en het Kind», maar ongetwijfeld hadden deze twee grote acteurs de rollen onderling uit kunnen wisselen. Zowel in de ogen van de een als in die van de ander zien we hetzelfde blauw, dezelfde rust en, waarom zouden we het niet zeggen, dezelfde diepte, die zo geschikt zijn om de zee en de wolken te weerspiegelen. Bij zijn levenswijsheid van de man, die heftig en diep geleefd heeft, voegt hij de knipoog van de man, die toch niet het slachtoffer geworden is.

Michel Simon heeft, voor zover wij hebben kunnen nagaan, nooit een rol gespeeld die hem op een zeilschip bracht. Maar dat geeft niet: hij zou het aangekund hebben als een dergelijke rol hem aangeboden was geweest. En daarom zijn we erg blij dat we deze Tibetton aan hem kunnen wijden. Kijk zelf maar...

DE MASTEN: A: de boegspriet; B: de fokkemast; C: de grote mast; D: de bezaansmast.

DE ZEILEN: 1. De fok; 2. Vast klein marszeil; 3. Klein vliegend marszeil; 4. Bramsteng; 5. Bovenbramzeil; 6. Klein tegenbovenbramzeil; 7. Groot zeil; 8. Groot vast marszeil; 9. Vliegend groot marszeil; 10. Grote vaste bramsteng; 11. Groot bovenbramzeil; 12. Groot stagzeil; 13. Vierkant bezaanszeil; 14. Vaste bramsteng aan de bezaansmast; 15. Vliegende bramsteng aan de bezaansmast; 16. Bovenkruiszeil; 17. Bovenbramzeil van bovenkruiszeil; 18. Tegenbovenbramzeil van bovenkruiszeil; 19. Buitenkluiver; 20. Grote kluiver; 21. Stagzeil; 22. Kluiver; 23. Schoverzeil; 24. Bezaanszeil; 25. Gaffeltopzeil; 26. Bezaansfok; 27. Bovenkruisstengstagzeil; 28. Stagzeil van het bovenkruiszeil; 29. Stagzeil van het bovenbramzeil van het bovenkruiszeil; 30. Groot stagzeil; 31. Stagzeil van het grote marszeil; 32. Tegenstagzeil; 33. Stagzeil van de grote bramsteng; 34. Stagzeil van het grote bovenbramzeil.

op een koraalrif. Het schip was 128 meter lang.

Deze prachtige boten doen ons dromen. Maar voor de mannen, die er op werkten, was het een hel. Bij koud weer, en zelfs bij stormen, moesten ze in het touwwerk en de zeilen aan het werk gaan, zich vastklemmend aan de touwen en worstelend met de zeilen, terwijl het schip afwisselend in de golven dook en zich weer oprichtte. Ze kwamen dan naar beneden, ze lieten zich doodmoe in de natte hangmatten vallen, zonder hun laarzen of hun oliejas uit te trekken en daarna moesten ze weer terug naar de brug voor een volgende opdracht.

Maar de dagen van het zeilschip waren geteld. De stoomelste zijn tol. Alleen grote reizen om de wereld, de tocht om Kaap Hoorn en Kaap de Goede Hoop bleven de troeven van de zeilschepen. Stoomboten verbruikten namelijk grote hoeveelheden steenkool en er was niet genoeg ruimte aan boord om de brandstof, die nodig was, mee te

nemen. Maar dit alles was slechts tijdelijk.

De laatste, grote zeilschepen gingen ten onder tijdens de Eerste Wereldoorlog. De allerlaatste exemplaren verdwenen tegen 1935. De laatste overlevenden waren de opleidingszeilschepen en daar bestaan er nog maar een paar van. Vorig jaar zijn tijdens de zomer in Saint-Malo de laatste overlevenden uit het zeltijdperk bijeen gekomen. Slechts een handjevol kon zich de reis rond Kaap Hoorn nog herinneren. Ze vertegenwoordigden 17 landen. Ze hadden besloten een museum te openen. Toch is de grootste vloot ter wereld niet die van de vrachtschepen, de vliegdekschepen of de olietankers, nee dat is die van de plezier en vakantievaartuigjes, die allemaal een zeil hebben. De zeilboot heeft wraak genomen.

Pierre STEPHANY

2000
magazine

TIBETTON

Michel SIMON

MFP® EN HET GEHEIME WAPEN

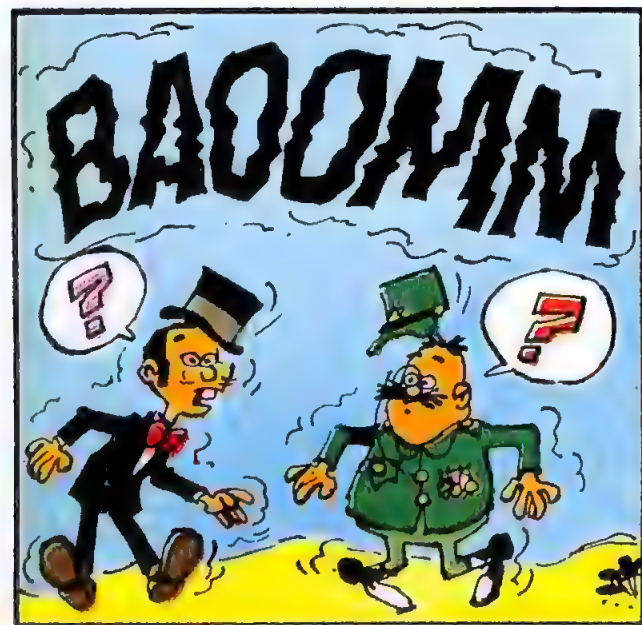
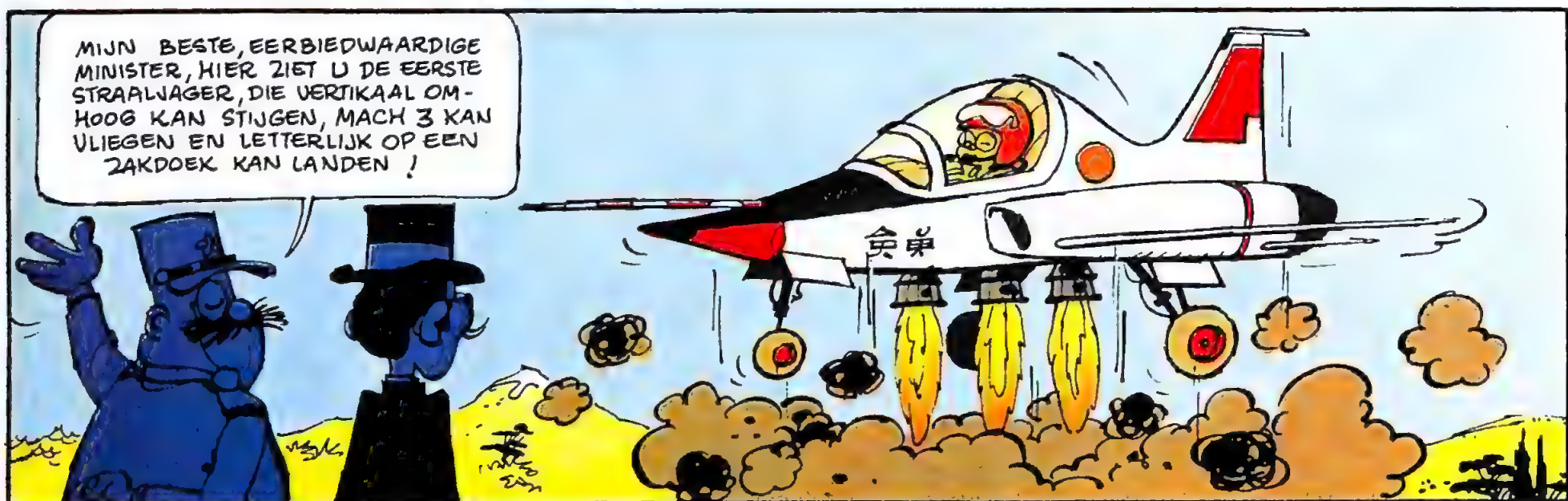
JIJ KUNT NET ZULKE MOOIE EN STERKE TANDEN HEBBEN! BESTEL GEWOON ZO'N "KITBAG STERKE-TANDEN". HOE? NEEM TWINTIG FRANK EN STUUR DIE MET TWEE POSTZEGELS VAN 3,50 FRANC EN TWEE COLGATEVERPAKKINGEN (FLUORIDE) NAAR "DE GEZONDE TANDENCLUB" ADOLPHE LAVALLÉE STRAAT, 20, 1080 BRUSSEL. DE BELONING VOLGT...

JA, WANT JE KRIJGT DAN AL HET MATERIAAL EN ALLE UITLEG DIE JE NODIG HEEFT!

NAAM
 VOORNAAM
 ADRES
 PLAATS
 POSTNUMMER
 HANDTEKENING OUDERS

LEEFTIJD

K

Val

EDDY PAAPE
YVES DUVAL

VEROVERT DE RUIMTE

KAPITEIN VAL SPARKLING
GEEFT IN ZIJN RUIMTE-
SCHIP VAN VEILIGHEIDS-
PATROUILLE N° 8 DE NO-
DIGE AANWIJZINGEN VOOR
DE TERUGREIS ALS...

HIER
PLANEET
ASTRIA VAN
SYSTEEM 7!
ALARM! HIER
PLANE...

DE VERBINDING
IS VERBROKEN.

TAMARA
ROEPT ONS
OP!

VAL,
UIT MIJN BERE-
KENINGEN BLIJKT
DAT WIJ HET
DICHTST BIJ
ASTRIA ZIJN.
WE MOETEN ER
DUS HEEN.

KLIK

HIER JERRY-JO.
ALLES IN ORDE, VAL!
MOTOR 3 IS WEER
GOED!

HET OPTIMISME VAN J-J BEVALT ME NIET.
WE KUNNEN BETER NAAR DE BASIS TERUG-
KEREN EN IEMAND ANDERS LATEN GAAN.

VERGEET
DE REDDINGS-
CODE NIET!

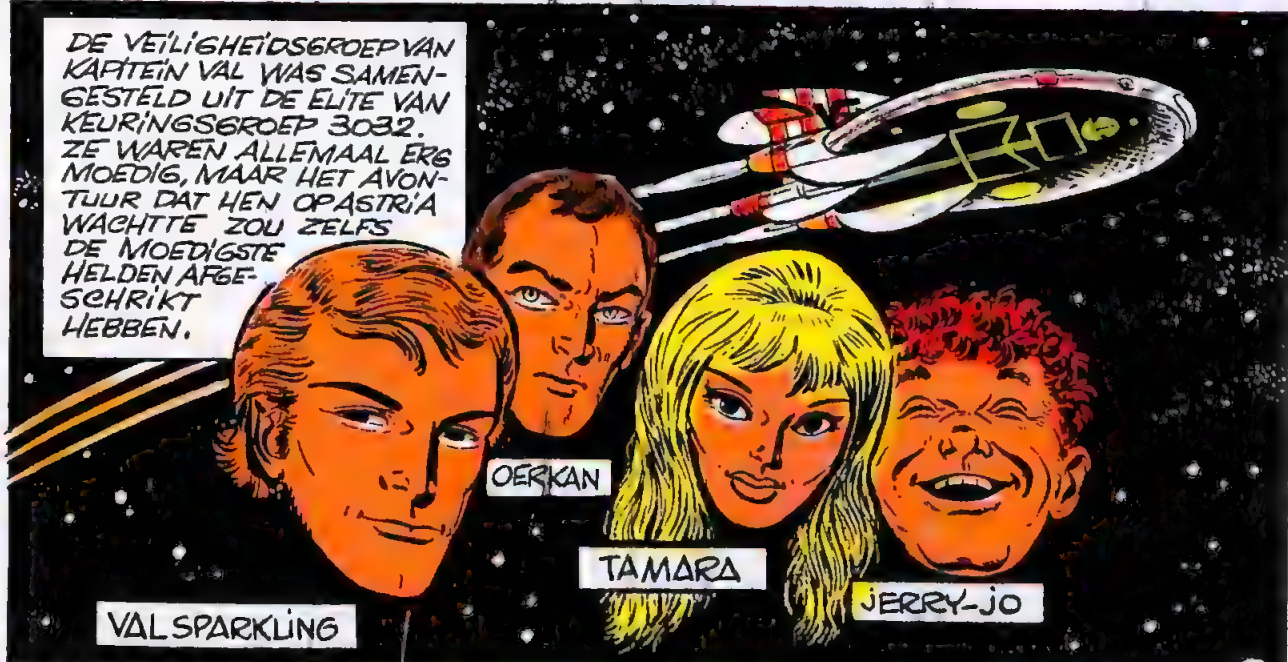

ALS IK HIER
DE BAAS WAS,
ZOU IK...

MAAR
DAT BEN JE NIET.
DEZE HOUDING IS
DAAR OOK DE
OORZAAK VAN.

DE VEILIGHEIDSGROEP VAN
KAPITEIN VAL WAS SAMEN-
GESTELD UIT DE ELITE VAN
KEURINGSGROEP 3032.
ZE WAREN ALLEMAAL ERG
MOEDIG, MAAR HET AVON-
TUUR DAT HEN OP ASTRIA
WACHTTE ZOU ZELFS
DE MOEDIGSTE
HELDEN AFGE-
SCHRIKT
HEBBEN.

VAL SPARKLING

OERKAN

TAMARA

JERRY-JO

1

De avonturen van KAPITEIN VAL worden U
aangeboden door

pompelmoes

Valfruit

met FRUITSAP & ZUIVER SUIKER

zonder kleurstoffen

een
INTER-SIDERALE
frisdrank!

VALFRUIT IS EEN PRODUKT VAN DE BROUWERIJ VAN HAACHT

DE KOENE RIDDER

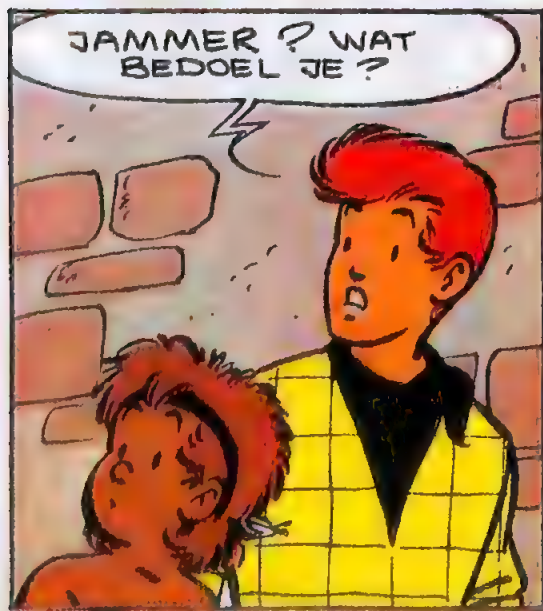
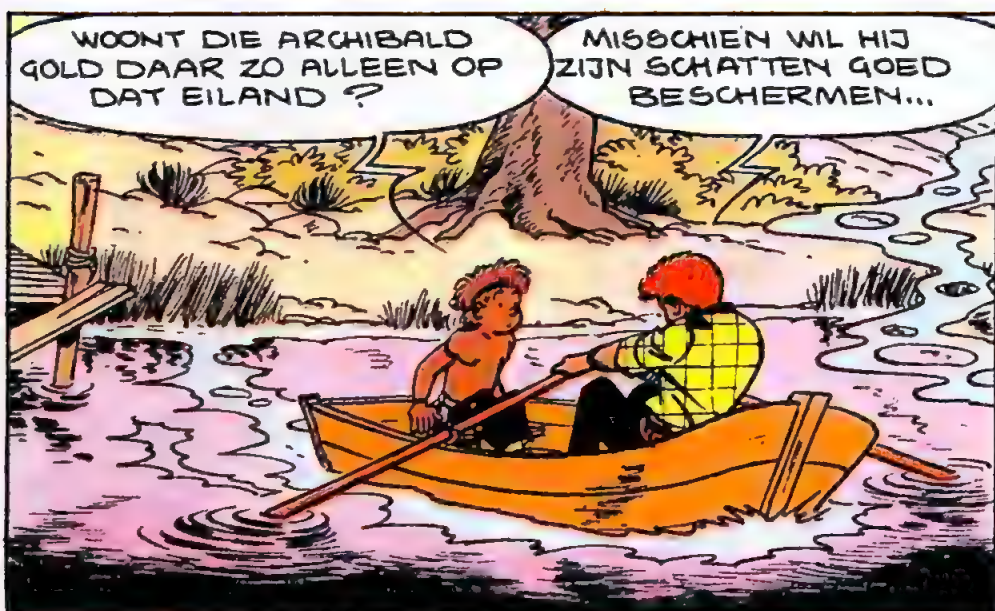

François
CRAENHALS

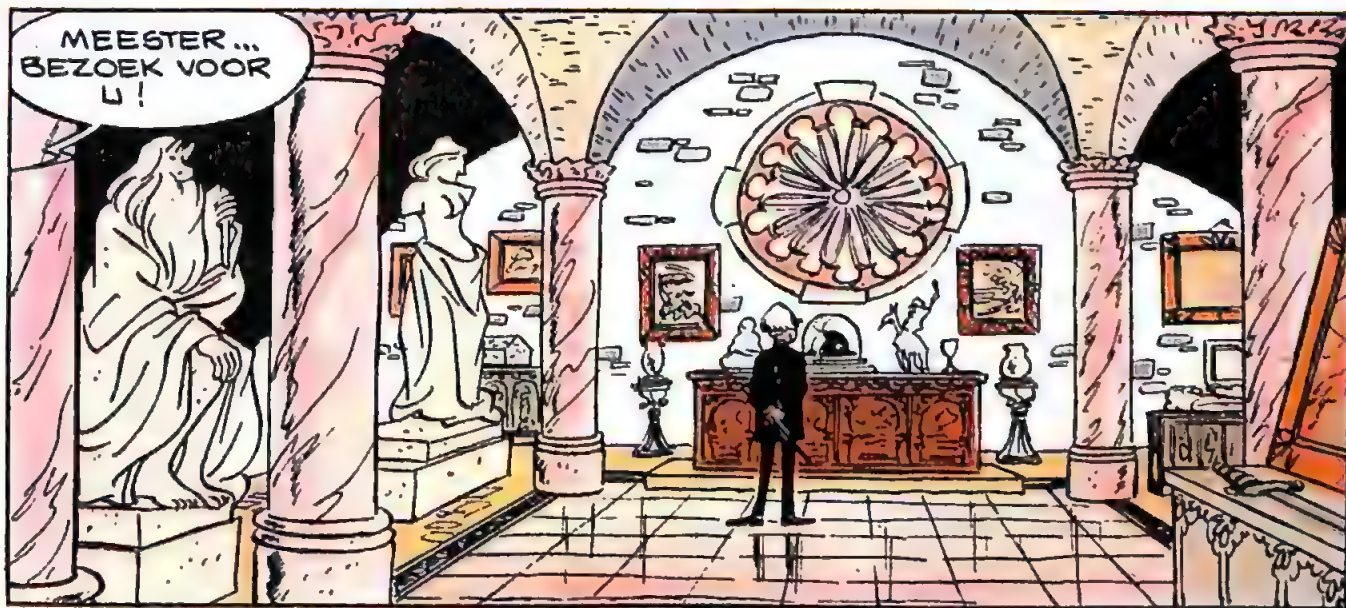

de schat van de wijze

de ijzeren cowboy

DE VERGISSING

HOOFDSTUK V

Rios was niet alleen. Hij was in gezelschap van een tweede man, die een ketel, een stuk brood en een aarden kruik bij zich had.

— Alles goed? zei Rios toen hij de kamer binnen kwam.

De Mexicaan met het platte gezicht bewoog eindelijk. Hij stond op, knikte bevestigend met zijn hoofd en ging weg. Rios sloot de deur achter hem.

De man zette het eten op een stoel en Rios richtte zich tot Dylan met een glimlach en de woorden:

— Ik ben blij dat je zo rustig blijft, amigo. Dat bespaart iedereen een hoop moeilijkheden.

Vooruit, Dylan, nu zul je het spelletje goed moeten spelen.

Hij glimlachte ook, greep de ketel, die gevuld was met een soort maïspap. Hij nam er een paar happen van. Rios en de andere keken naar hem, maar hun gezichten waren volkomen uitdrukkingsloos. Dylan merkte ook op dat ze slechts hun revolvers bij zich droegen in holsters. Ze wilden kennelijk alleen maar dat hij gedurende bepaalde tijd in dit vertrek bleef.

Zonder van de schaal eten op te kijken, zei Dylan opeens:

— En als ik nu eens degene was voor wie jullie me houden...

— Aha, zei Rios.

Dylan keek op en grinnikte eens.

— Ik heb gezegd «als»...

— Zeker, zei Rios. Ga door, amigo. Hij stond met gekruiste armen bij de deur. De andere man was naar het raam gelopen en stond tegen de raamstijl geleund. Dylan zette de schaal op een stoel. Hij keek Rios recht in de ogen en zei:

— Als Feise me hier had laten komen zonder me iets te zeggen... zonder de geringste aanwijzing... En ik zeg nog altijd «als»...

Even glinsterde er iets in de ogen van Rios. De slag was raak geweest... maar hij was er niet zeker van, hij vroeg zich af met welk doel... en was het al of niet mogelijk? Dylan legde een zo groot mogelijke oprechtheid in zijn stem.

— Ik speel niet meer, hombres. Deze zaak is te gevaarlijk voor mij. Ik leg mijn kaarten op tafel.

— Niet mogelijk, siste Rios verbaasd, na een snelle blik op zijn metgezel. Daarna stapte hij naar Dylan toe:

— Ken je Feise dan toch?

— Ik ken Feise niet, en Molve niet en niemand, verzekerde Dylan rustig. Ze hebben me in Ruerta gewaarschuwd. Ik moest hier een zaakje afhandelen.

Ik had alleen de naam van Feise gehoord, dat is alles. De man zelf ken ik niet. Hier zou ik horen wat er van me verwacht werd.

— Wie was dat in Ruerta?

— Ik verraad mijn vrienden niet.

Rios knikte langzaam met zijn hoofd zonder zijn ogen van Dylan af te wenden. Hij stond op het punt om de leugen te slikken, maar op het laatste nippertje...

En toch slikte hij het.

— Hoeveel hebben ze je beloofd voor dat... werk?

— Duizend pop, liet Dylan vallen. Hier zou ik meer horen over dat zaakje.

Rios keek nog naar de andere man en zei:

— Feise is niet meer alleen. Een heel stel wil natuurlijk de dood van Molve.

— Wie is Molve? vroeg Dylan.

Rios scheen hem niet gehoord te hebben. Hij staarde maar voor zich uit. Maar even later, nog voor Dylan de vraag kon herhalen, zei hij opeens:

— Feise is een kleine schoft. Drie dagen geleden heeft hij Molve, die

DYLAN STARK

geld wegbracht, op klaarlichte dag overvallen. Ze hebben hem gegrepen. Een smeerlap. Morgen is zijn proces en met de middagtrein komt Molve hierheen om te getuigen.

— Zit Feise dan in de gevangenis?

— Dat klopt, zei Rios. Maar hij had gezworen dat hij Molve hoe dan ook

zou krijgen. Hij heeft veel vrienden en hij had gezegd dat hij iemand zou laten komen.

Dat was het dus. Het klopte.

— Waar is Molve nu, vroeg Dylan. De vraag bracht de achterdocht terug in de ogen van Rios. Hij grijnsde en zei:

— Probeer nou niet al te handig te zijn, amigo.

Dylan nam het sportief op.

— Hij moest weg, zei Rios. Voor zaken, belangrijke zaken. Maar hij zal morgen weer hier zijn om die struikrover te beschuldigen.

— En nu wachten jullie tot die beroepsmoordenaar hier komt?

— Ja... en het verbaast me dat een kerel als jij bereid is om zoiets te doen...

Dylan haalde zijn schouders op.

— Dit zaakje werd me aan de hand gedaan door een goede vriend. Er was geen enkele reden om hem niet te vertrouwen of om jullie iets op de mouw te spelden.

— Ja, zei Rios.

Maar hij aarzelde nog steeds. Zijn aangeboren achterdocht had hem al vele malen het leven gered en het was moeilijk om zo'n gewoonte te negeren.

— Laten jullie me gaan? vroeg Dylan.

Rios glimlachte nu.

— Hoe kom je erbij, amigo! Dat zou al te gek zijn.

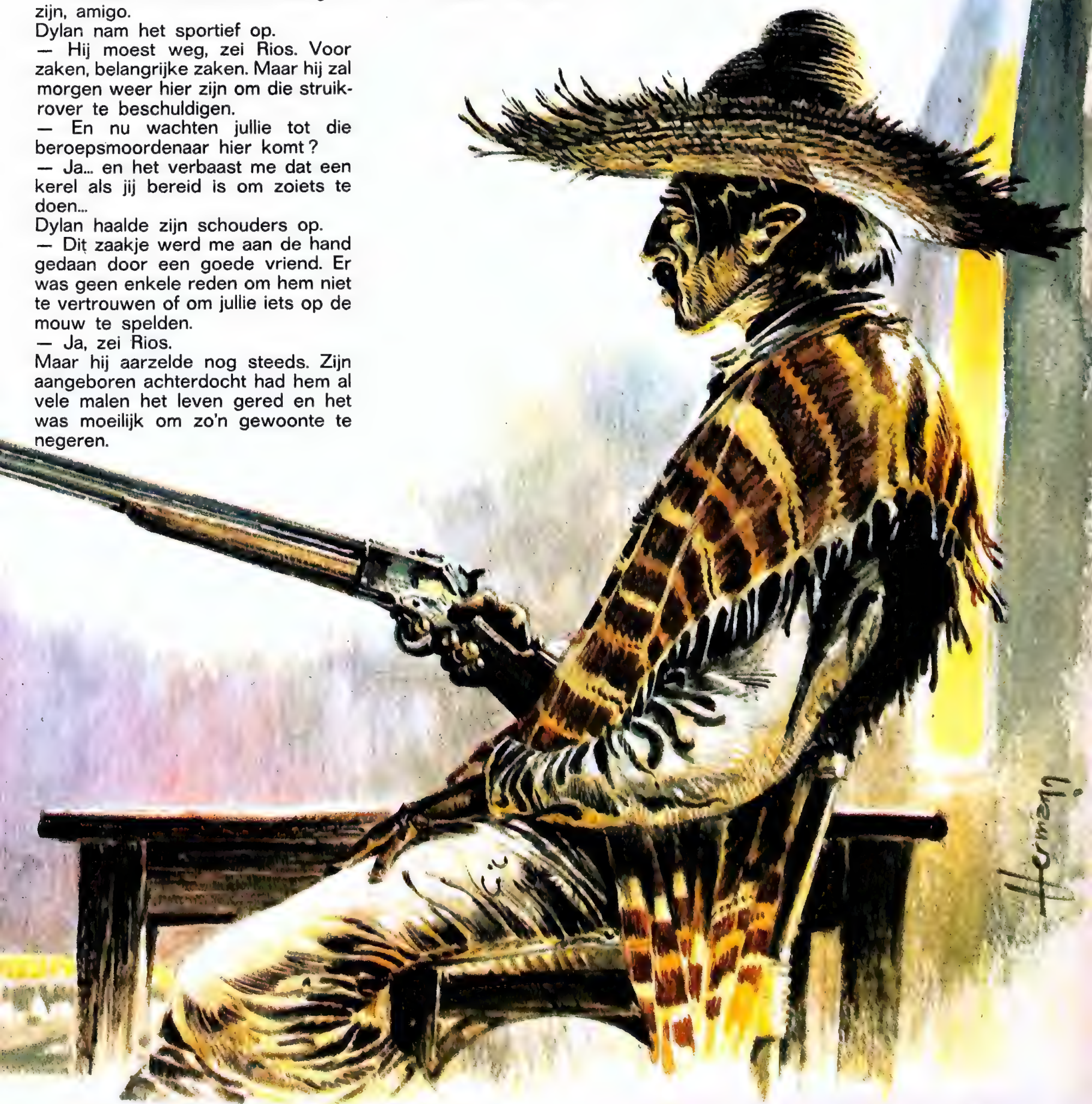
— Maar ik zeg jullie toch dat ik er niets van wist. Ik kan zelfs niet getuigen. Ik...

— Luister, zei Rios.

Hij boog zich over de leuning van de stoel naar Dylan.

— Of ik je nu geloof of niet, je blijft hier tot morgenmiddag. Ik ben niet

SLA OM

DYLAN STARK

vervolg

volkomen getikt, amigo... Wat zou jij doen als je in mijn schoenen stond? Je wist nergens van. Ik heb je zelf alles verteld. Ik heb je gezegd hoe laat Molve hier komt. De ogen van Dylan lachten. Met een ruk van zijn schouders gaf Dylan het op.

— Bueno. Goed dan. Hij wist wat hij wilde weten. Maar hij wist ook dat de val nu nog verder dicht geklapt was. Want hij was niet de man, die ze hadden laten komen om Molve te doden... En deze man bestond. Hij was van alles op de hoogte en hij zou morgen zonder enige twijfel op het station zijn. Vrij om zijn werk te doen, omdat de anderen meenden dat ze hem uitgeschakeld hadden.

Dylan Stark, morgen zal een mens gedood worden door jouw schuld als je niet snel iets doet...

Hij kon niet meer terug, want daarvoor had hij al te veel gezegd. En als Molve neergeschoten zou worden, zouden ze hem, Dylan Stark, direct van medeplichtigheid beschuldigen. Ze zouden dan denken dat hij de komst van de moordenaar door zijn leugens had willen maskeren.

Een lelijk geval, Dylan, een heel lelijk geval...

— Kijk niet zo beteuterd, zei Rios. Het is gauw genoeg morgen, amigo.

WORDT VERVOLGD

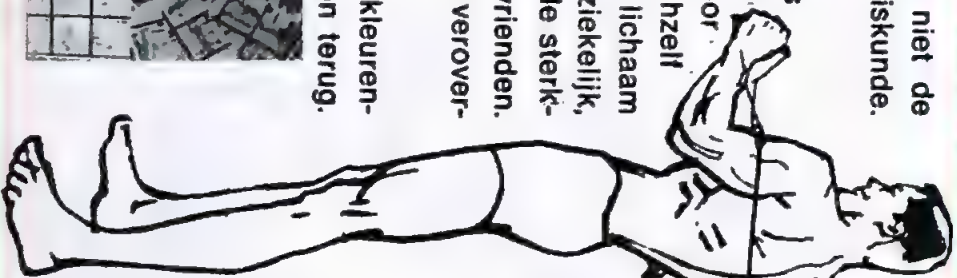
Om de eerste van z'n klas te worden volstaat het niet de beste te zijn in geschiedenis, aardrijkskunde of wiskunde. Je moet ook gespierd zijn!

Dat kun je snel worden — evenals je broers en zusters — door elke dag STRONG te gebruiken. Het is het meest verkochte mini-turnapparaat in België. Het is ideaal voor de hele familie. Ook je ouders zullen er een voor zichzelf willen! Want dit apparaat doet de 520 spieren van het lichaam bewegen. Oefen er regelmatig mee en je bent nooit ziekelijk, je bent goed ontwikkeld, houdt je flink recht, je bent de sterkste tijdens de speeltijd en... je wordt benijd door al je vrienden. Het is wél verdiend, dat STRONG de gouden medaille veroverde op het Uitvinderssalon van Brussel.

Wil je alles weten over STRONG, en tevens gratis een kleurenfolder ontvangen, stuur ons dan vlug onderstaande bon terug.

Of neem je ouders mee naar een van de winkels die op deze lijst staan.

STRONG

gratis
bon!

Stuur mij gratis, per omgaande, de documentatie die STRONG toont op natuurlijke grootte en die me in kleur uitlegt welke de voordelen zijn wanneer jongeren van 7 tot 77 jaar 'm gebruiken. Ik voeg 2 postzegels bij van 3,50 fr. voor verzendkosten onder gesloten omslag.

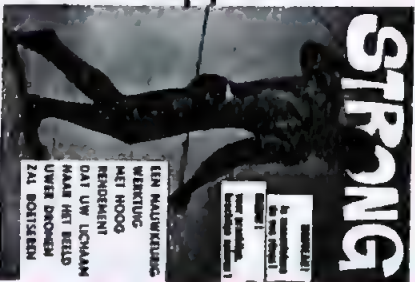
Naam:

Adres:

Postnummer - Woonplaats:

DYNAM-BELGIE

J. B. Vandercammenstraat, 6 - 1160 Brussel

LUST DER OFFICIELE VERDEELERS.

DIRK MARTENS,
Lange Zoutstraat, 29-33
9300 Aalst - T. 053/240.60

BRAINE Sports,
Frankrijkiet, 41
2000 Antwerpen - T. 03/32.47.63

VAN SCHELLE Sports,
Meir, 71
2000 Antwerpen - T. 03/32.44.55

DEL SPORTS,
Kerkstraat, 16
8580 Aveleigem - T. 056/647.63

GILBERT Sports,
Molenstraat, 7
8370 Blankenberghe - T. 050/43.449

STAELENS Sports,
Kerkstraat, 137
8370 Blankenberghe - T. 050/41028

CATTYSE Sport,
Academiestraat, 12
8000 Brugge - T. 050/333.02

DE WALLENS Sports,
Bergstraat, 38-40
1000 Brussel - T. 02/12.40.05

DISY Sports,
Louisalaan, 162-164
1050 Brussel - T. 02/48.64.78

MILRAIN,
Wolvengracht, 51
1000 Brussel - T. 02/17.81.77

VAN SCHELLE Sports,
Stormstraat, 24
1000 Brussel - T. 02/18.41.25

VAN SCHELLE Sports,
Koningsgalerij, 1 en 3
1000 Brussel - T. 02/12.11.88

VAN SCHELLE Sports,
Charleroisestw., 3 (Stefaniaplein)
1060 Brussel - T. 02/38.11.77

PHARMABRUX,
Luxemburgstraat, 42
1040 Brussel - T. 02/11.04.34

SPORT PLEIN AIR,
Waversesteenweg, 34
1050 Brussel - T. 02/12.28.15

HONNHO Sports,
Alseembegsesteenweg, 648
1180 Brussel - T. 02/43.77.97

DEL SPORTS,
Kerkstraat, 7
9740 Gavere - T. 09/75.14.92

POL de SCHAMPELAERE,
Bernesteeg, 20
9000 Gent - T. 09/25.35.24

VERLOOVE Sport,
Lange Munt, 16
9000 Gent - T. 09/25.16.11

DEL SPORTS,
Stationstraat, 63
8730 Waargem - T. 056/630.29

Als je 16 bent, mag je!...

Het vrolijke leven begint als je 16 bent! Want dan mag je — van de wet — een bromfiets besturen. Eindelijk je eigen Honda bromfiets hebben, en nieuwe vreugden ontdekken: makkelijk en niet duur van hier naar daar rijden, met je beste vrienden fijne tochten maken, de stad ontvluchten en met volle teugen frisse lucht inademen, je het hele jaar door met vakantie wanen... En wat een dag als je jouw Honda mag gaan uitzoeken. De praktische Amigo, of de sportieve PS 50 K en CD 50, of de DAX 50, die ook „van de weg af” lustig doorrijdt. Als je eenmaal 16 bent, mag je die allemaal besturen, zonder rijbewijs. Ze hebben allemaal een 4-takt motor die zonder mengsmering loopt. En springen niet duur met je zakgeld om: Honda brengt je voor een tiental franken 100 km verder. Profiteer er dus van, als je 16 bent (of 16+).

Ga gauw een Honda proefrit maken.

HONDA
'S WERELDS GROOTSTE
FABRIKANT VAN BROM- EN
MOTORFIETSEN.
GRATIS:

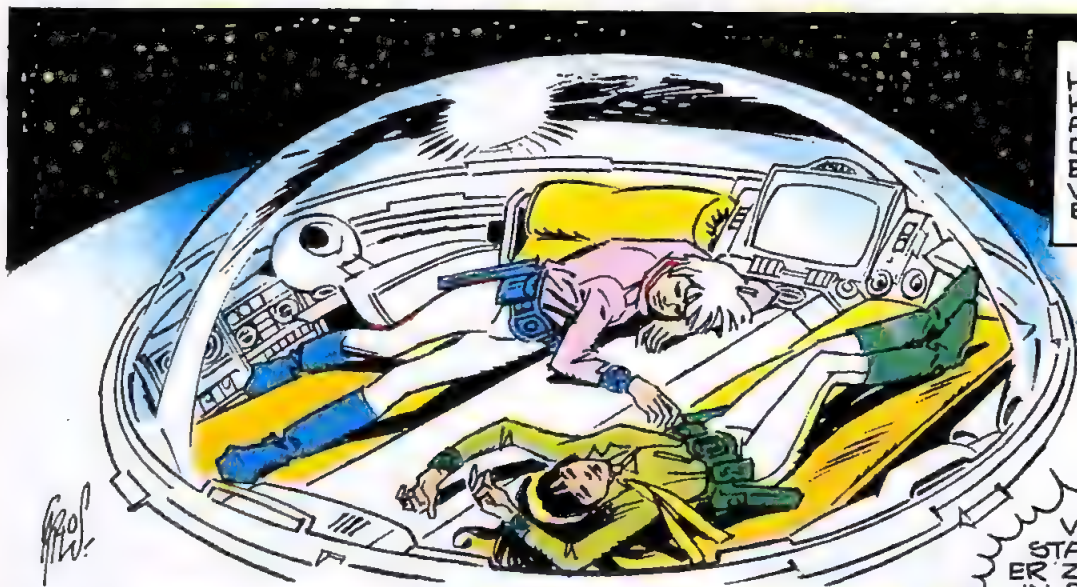
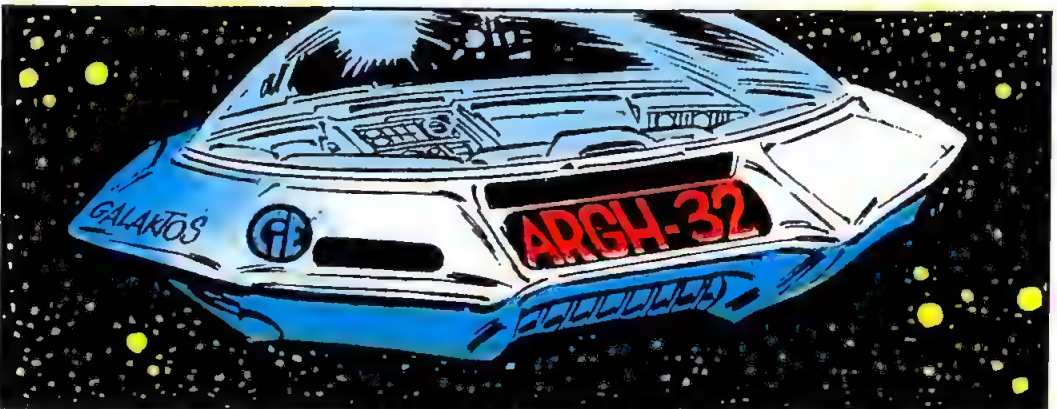
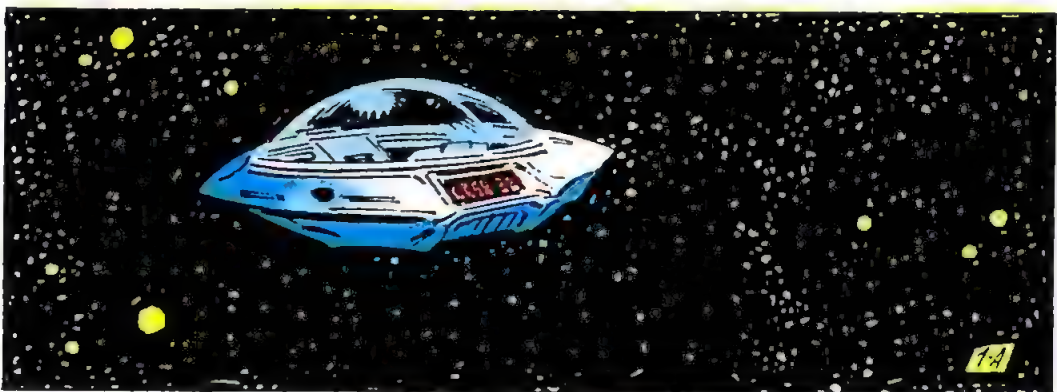
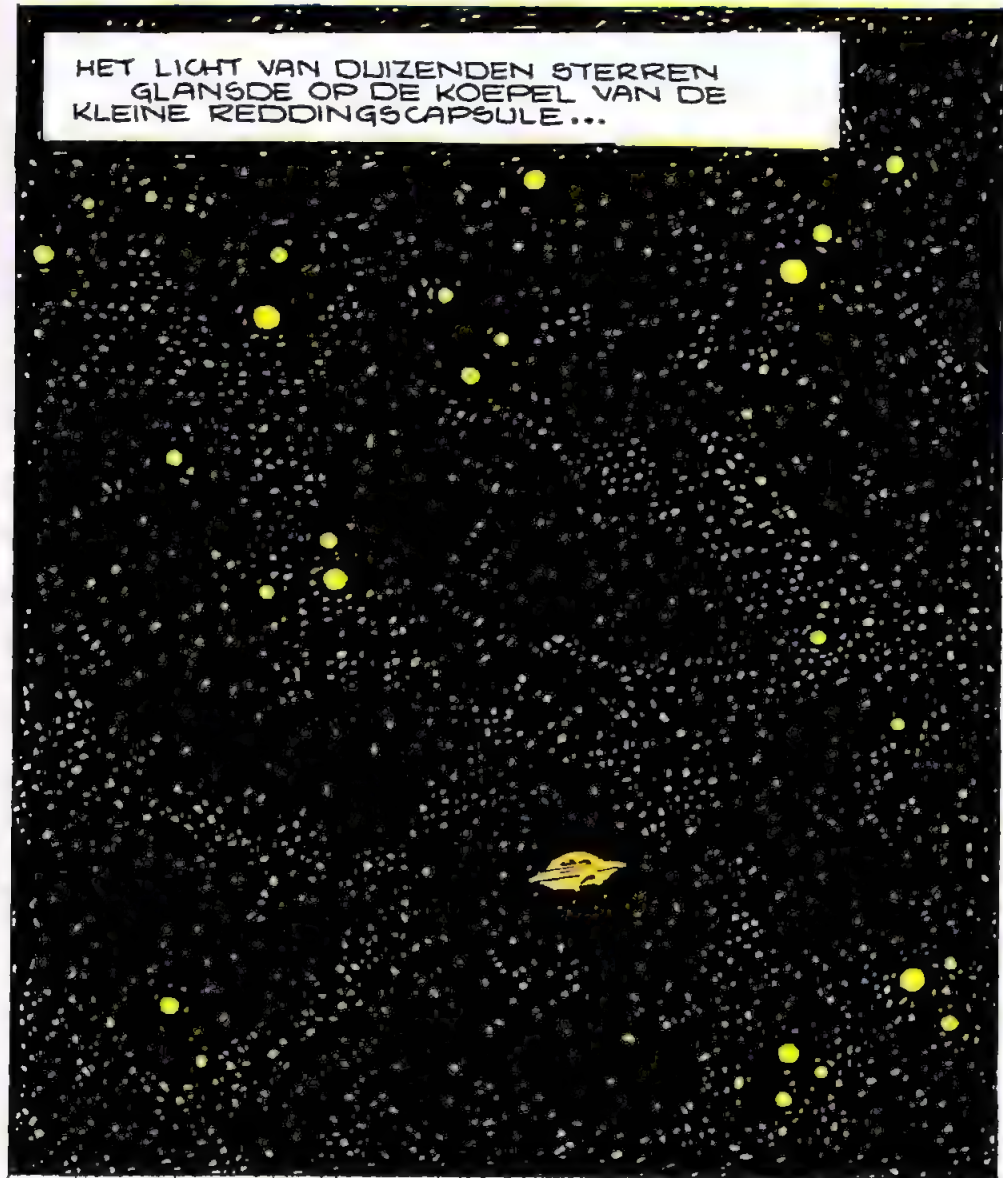
Een geïllustreerde handleiding betreffende de gehomologeerde Honda bromfietsen „+ 16 jaar” volgens de nieuwe wet. Plak deze coupon op een briefkaart gericht aan: HONDA MOTOR N.V., WIJNGAARDVELD 1, 9300 AALST.

K

DANI FUTURO

HET LICHT VAN DUIZENDEN STERREN
GLANSTE OP DE KOEPEL VAN DE
KLEINE REDDINGSCAPSULE...

HOELANG GLEED HET
KLEINE SCHEEPJE NU
AL GERUISLOOS DOOR
DE RUIMTE?
ER WAS GEEN TEKEN
VAN LEVEN MEER TE
BEKENNEN...

IK... IK
HEB GEGLAPEN.
NU
WEET IK
ALLES WEER...

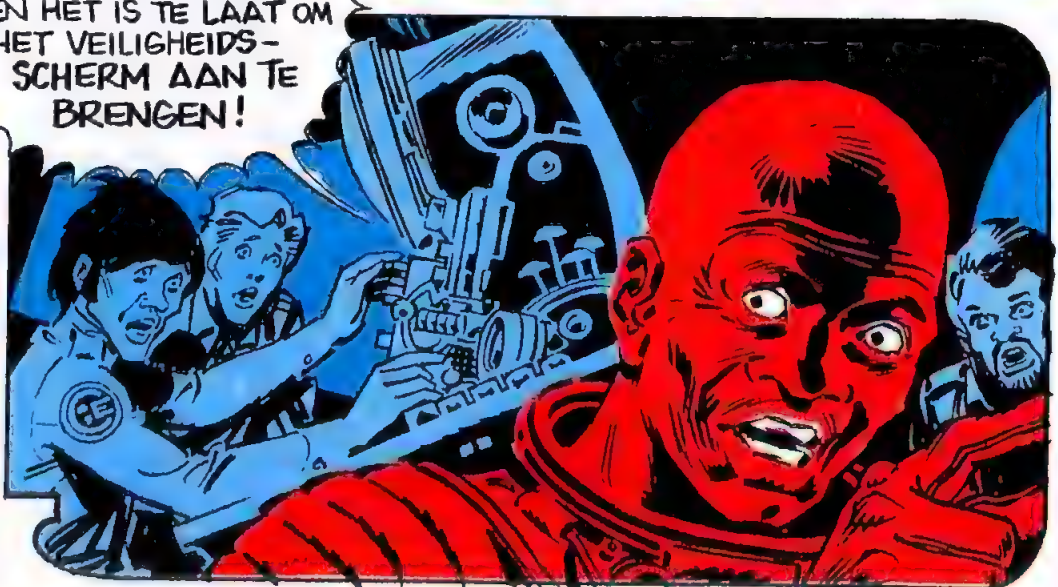

HET
VERMOGEN
STAAT OP NUL!
ER ZIT GEEN KRACHT
IN DE KANONNEN.
EN HET IS TE LAAT OM
HET VEILIGHEIDS-
SCHERM AAN TE
BRENGEN!

DE HERINNERINGEN KWAMEN
TERUG VOOR DE GEEST VAN DANI
FUTURO... ALLES WAS BEGONNEN AAN
BOORD VAN DE "GALAKTOS"...

KAPITEIN
HONGO!
EEN REGEN
VAN METEOR-
STENEN.

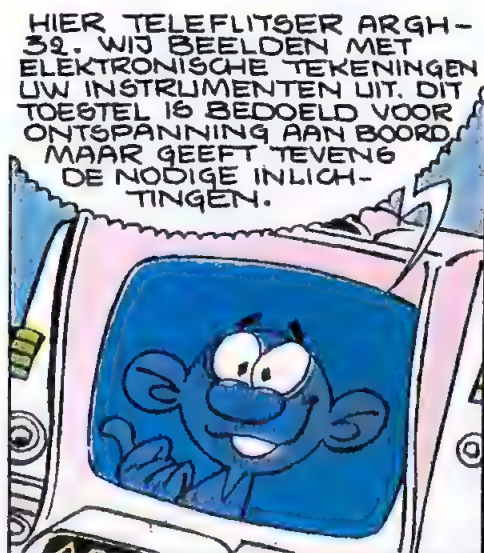
DE
MAGNETISCHE
KANONNEN,
VLUG!
VERPULVER
ZE!

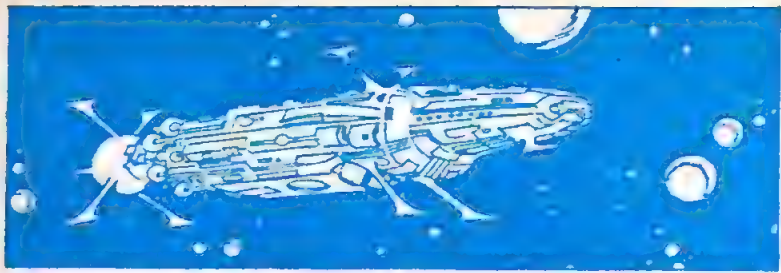

Planeet NEVERMOR

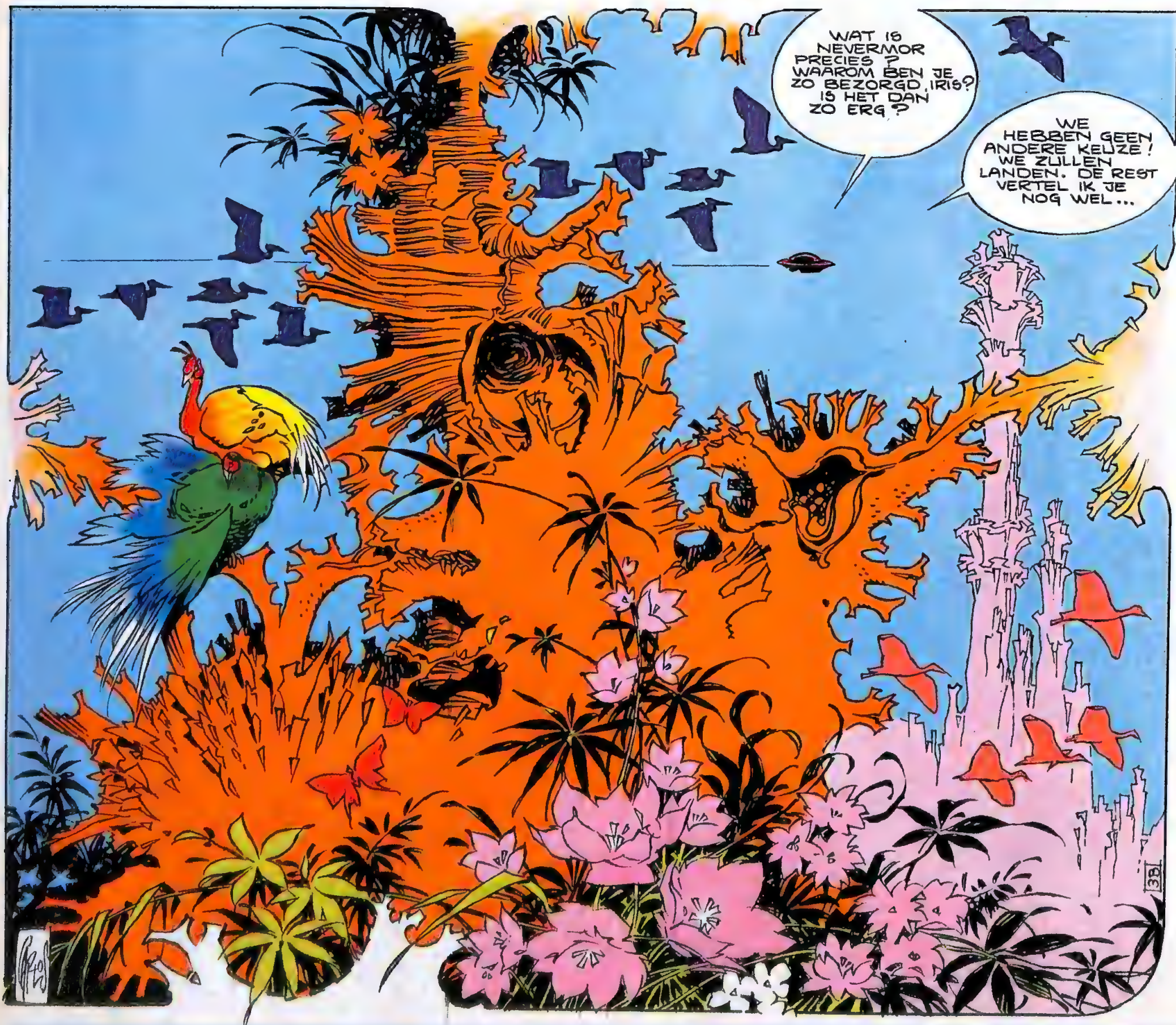

DE CAPSULES, DIE AAN DE
METEORSTENEN ONTSNAPTEN,
RAAKTEN OVERAL VERSPREID...
DAN EN IRIS ZATEN IN CAPSU-
LE 32 ...

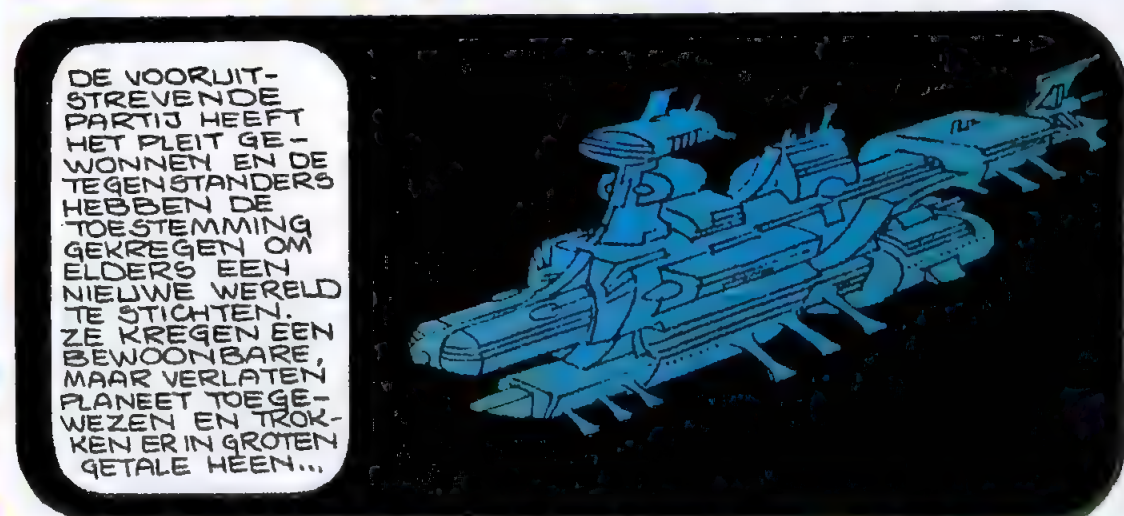

3A

3B

de wilde heersers

een fantastische verzameling kleurenfoto's

Ontdek de betovering van de ongerepte natuur, verzamel foto's van dieren die in hun natuurlijke omgeving op de gevoelige plaat werden vastgelegd. De wilde heersers! En deze fascinerende zelfklevende kleurenfoto's worden door Esso verdeeld! Bovendien biedt Esso je een prachtalbum aan waarin je ze gemakkelijk kunt bewaren. Iedere foto krijgt een genummerd plaatsje in dit album, elk dier wordt je voorgesteld in een boeiende tekst van Heinz Sielmann, die tevens op een pakkende wijze zijn herinneringen over zijn ontdekkingsreizen verteld.

Een klein woordje nog : de foto's worden gratis overhandigd telkens als een automobilist bij een Esso station stopt. Vertel het vlug aan je ouders!

Je prachtig verzamelalbum (80 blz. - slechts 50 F)

Een werk van uitzonderlijk belang, verteld door Heinz Sielmann, vorser en cineast van wilde dieren, schrijver en auteur van een reeks TV-uitzendingen en films, waaronder "De Vrijheren van het Woud".

De nieuwe **Barbie®** met groeiend haar

Trek lichtjes aan de haarlokken
het prachtige haar van Barbie
groeit... Je kan het kappen in alle
lange vlechten, in een wrong, in krullen of golvende
lokken. Je kunt er losse vlechten aan toe voegen die
je in de doos vindt.
Met Barbie-met-het-groeiende-haar kan je nu
eens ècht kapster spelen!

Ze is geweldig,
m'n lieve nieuwe
Barbie.
Ze heeft haren
die groeien als
die van
'n echt meisje.

Dinsdag speelt Barbie tennis. Ik
geef haar 'n mooie paardestaart.
Heel eenvoudig: door Barbie ho-
rizontaal te houden kan het haar
tot maximum lengte worden uit-
getrokken.

Donderdag gaat Barbie de stad
in naar de grote lente-mode
show. Dan zet ik het haar in
een prachtige wrong.

Vanavond gaat Barbie uit met
haar vrienden. Ze gaat dansen.
Wat zal ze 'n sukses hebben
met haar weelderige lange
haren!

Speel ook kapster met Barbie-
met-de-groeiende-haren. Het
haar kan op alle gewenste
lengten worden uitgetrokken en
keert vanzelf terug, wanneer
je wilt.

INTRODUKTIE-AANBOD

375 275^F

Normale prijs

Mattel, de grootste ter wereld in speelgoed.

Je nieuwe Barbie ligt op je te wachten in je Mattel-~~speelgoed~~ speelgoedwinkel.

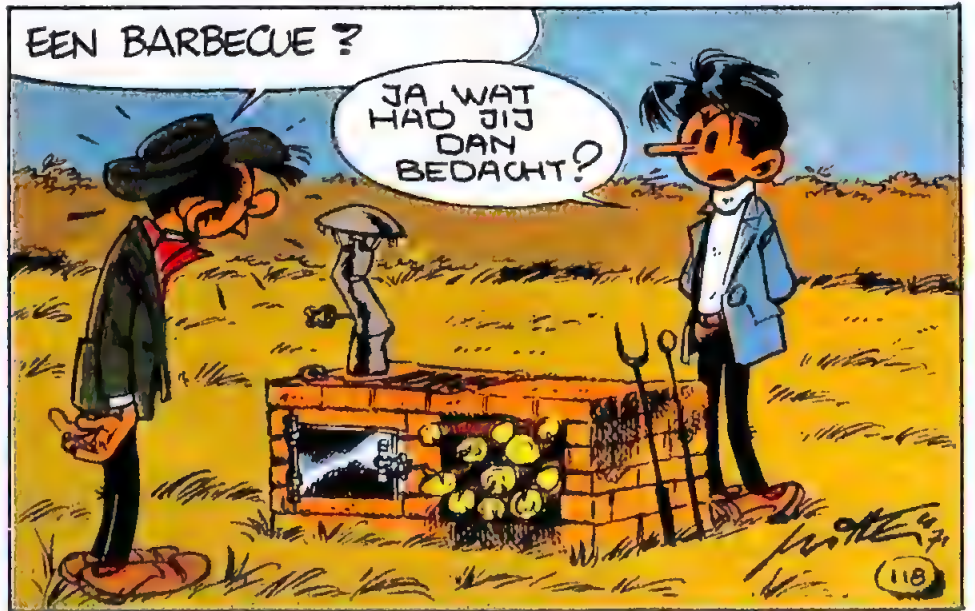
©1971 Mattel Benelux

Lintas MAT 4 K 2129 N

TON en TINNEKE

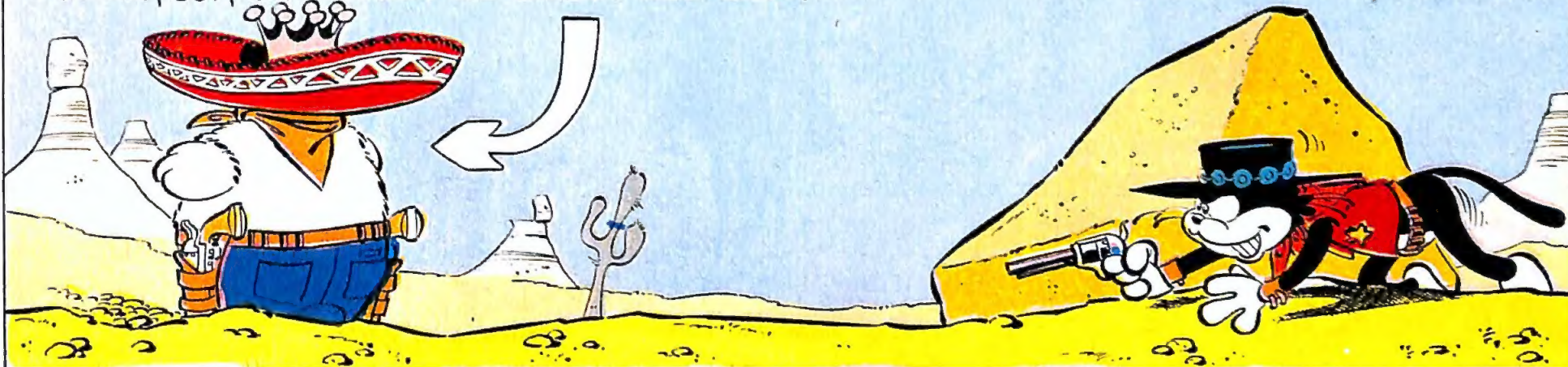

MITTÈ
GODARD

LET GOED OP DEZE MAN. HIJ IS EEN GEVAARLIJKE
REVOLVERHELD EN ZIJN NAAM IS **DAGOBERTO!**
HIJ HEEFT IETS HEEL BIJZONDER'S OVER ZICH,
MAAR, SST, DAT ZULLEN WE DIRECT WEL ZIEN!

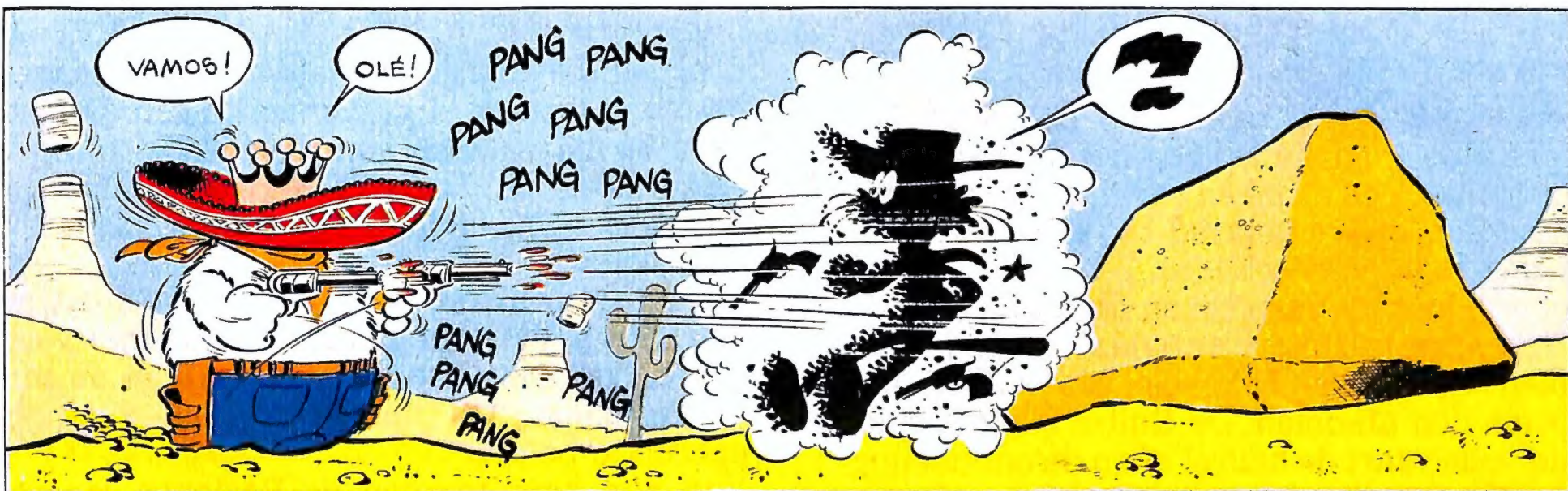
DAGOBERTO!
JE BENT ERBIJ!
HAHAHA!

VAMOS!

OLÉ!

PANG PANG
PANG PANG
PANG PANG

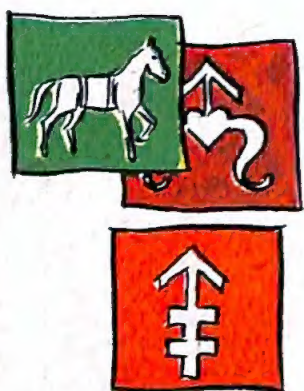

AMIGO MIO, WAAROM TREK JIJ
JE BROEK TOCH ALTIJD ACHTER-
STEVOREN AAN?

OM DE SCHURKEN, DIE ME IN
DE RUG AANVALLEN, TE MIS-
LEIDEN!

DAGOBERTO,
THAT IS
THE KING.

*Litouwse
standaarden*

Tataarse ruiter

Russische ruiter

*Liliane en Fred Funcken brengen hun grote
puzzleposter
in acht delen en vertellen alle bijzonderheden over deze
«verfilmde» veldslag...*

DE SLAG BIJ TANNENBERG

(VI)

De eerste fase

De eerste aanvalsgolf bestaat uit Litouwers, Tataren en Roetenen. Ze krijgen het artillerievuur van de Duitsers en de pijlen van de boogschutters te verwerken, die beschermd zijn door de piekeniers met hun grote schilden. Ze worden zwaar gehinderd door dit obstakel en opeens zien ze de hele groep zware ruitery van de Orde onder het uitstoten van de (al bekende) kreet «Gott mit uns!» op zich afkomen. De Duitse ridders stormen in volle vaart de heuvel af en de ontmoeting met de Slaven is verpletterend. De lansen vliegen aan splinters of verdwijnen in de bewegende massa van de lichte ruitery van de vijand. In het man-tegen-man-gevecht zijn ze onbruikbaar en ze worden gauw vervangen door de zware degen of de strijdhamer. De ongelukkige, slecht bewapende, Roeteense voetknechten, hielden echter goed stand en hakten met inspanning van al hun krachten met strijdknotten en bijlen in op de kurassen van de ridders.

Het gevecht duurde een vol uur, maar daarna moesten de Slaven toch stap voor stap terugtrekken. Ze verzetten zich met hernieuwde kracht, maar ze werden opeens in twee groepen verdeeld

door een belangrijke uitval van de Duitsers, die gesteund werden door versterkingen. De Litouwers en de Tataren verspreidden zich, achtervolgd door de Duitsers, die de ontmoedigde Litouwse vluchtelingen meedogenloos uitmoordden.

De Tataren, in dit soort vluchtgevechten goed getraind, putten hun minder lenige achtervolgers uit en bestookten ze ondertussen met de moordende pijlen van hun met grote kundigheid gebruikte bogen.

Van hun kant trokken de Roetenen langzaam terug in een één tegen tien gevecht en terwijl ze zware verliezen leden, bereikten ze zo de Poolse linies, die tot dat moment onbeweeglijk gebleven waren.

De Duitse ridders meenden dat zij de overwinning al behaald hadden en ze waren volkomen verrast toen ze opeens de indrukwekkende koninklijke vlag van Polen zagen die omringd werd door de moedigste ridders van Jagellon. Ze stormden uit het bos naar voren, de oproep van Vitautas beantwoordend...

De tweede fase van de Slag bij Tannenberg zou beginnen!

PUZZLE- POSTER!

TANNENBERG

Op de volgende bladzijde staat het zesde deel van onze tweede PUZZLEPOSTER afgedrukt! Het behandelde onderwerp is volkomen anders, maar het zal zeker 'n ereplaats krijgen in de uitzonderlijke verzameling die begonnen is met de sprookjesachtige uitbeelding van het huwelijk van Roze Bottel en Duifje Vleugelslag. De PUZZLEPOSTER in verschillende «dimensies» is het bekijken zeker waard en kan naar wens verzameld worden.

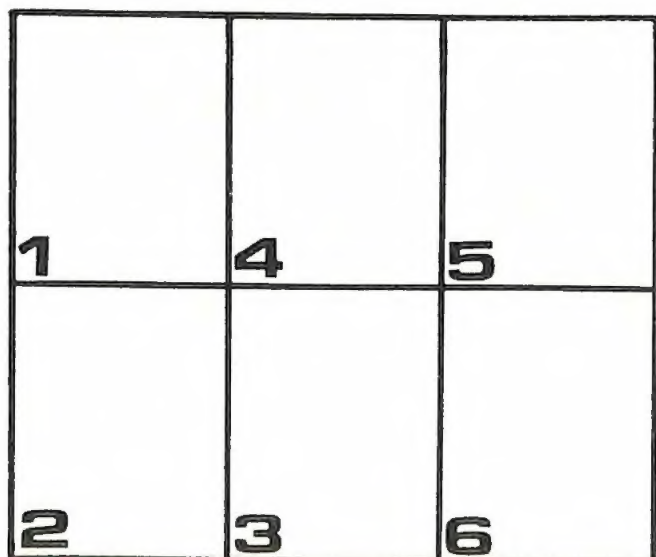
KNIP VOORLOPIG NOG NIETS UIT!

Bewaar alleen dit nummer van Kuifje en de daaropvolgende nummers. Het is BELANGRIJK dat je de ontwikkeling van de onderdelen van de PUZZLEPOSTER op de voet volgt.

● Elk beeld of deel van een reusachtige afbeelding zal je een gedeelte van het kleurige geheel brengen en vormt de basis van je PUZZLEPOSTER.

● De PUZZLEPOSTER groeit elke week aan. Door de nummers van KUIFJE (zonder iets uit te knippen) in de juiste volgorde naast elkaar te leggen, kun je zien hoe de uiteindelijke afbeelding zal worden.

● Als je alle onderdelen van de PUZZLEPOSTER bij elkaar hebt, kun je het geheel beoordelen en dan een definitieve beslissing nemen: — de delen als een echte puzzle aaneenpassen en het geheel bewonderen zonder iets uit het blad te knippen of — de verschillende delen zorgvuldig uitknippen en samenvoegen tot een poster, die zijn gelijke niet heeft.

**ONTDEK ELKE WEEK
HET SPANNENDE
VERVOLG VAN JE
EIGEN PUZZLEPOSTER!**

TON en TINNEKE

DOOR

Witte

HEB JIJ REEDS GESMULD
VAN HET

NESTLÉ

"BERLINGOT"

17,75 F VOOR EEN ZAKJE VAN 6

**PUZZLEPOSTER
TANNENBERG**

DEEL 6

Verzamel onze
PUZZLEPOSTERS!

Knip niets uit! Onze PUZZLEPOSTERS kunnen naar eigen keus blad voor blad samengesteld worden, maar je kunt dit weekblad ook intact laten! Maak je keus pas als je de puzzleposter helemaal compleet hebt!

WORDT VERVOLGD!